COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(94) 411 def.

Brussel, 05.10.1994

94/ 0221(AVC)

Voorstel

voor een besluit van de Raad en de Commissie

betreffende de sluiting van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst

tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds,

en de Republiek Kazachstan, anderzijds,

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. Het bijgaande voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie is het rechtsinstrument voor de sluiting van de Partnerschaps- en samenwerkings-overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds.

2. Nadat de Raad de onderhandelingsrichtsnoeren op 5 oktober 1992 had vastgesteld, werd in 1993 en 1994 met de Republiek Kazachstan onderhandeld. De Overeenkomst werd na twee onderhandelingsronden op 20 mei 1994 geparafeerd.

3. De Overeenkomst heeft een gemengd karakter en bestrijkt terreinen waarvoor zowel de Gemeenschappen als de Lid-Staten bevoegd zijn; zij wordt gesloten voor een eerste periode van tien jaar.

   De Overeenkomst brengt een politieke dialoog tot stand en heeft voorts betrekking op de handel in goederen, arbeidsvoorwaarden, vestiging en werking van ondernemingen, grensoverschrijdend dienstenverkeer, betalings- en kapitaalverkeer, concurrentie, bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendom, samenwerking inzake wetgeving, economische samenwerking, culturele samenwerking en financiële samenwerking.

   In de Overeenkomst is een bepaling opgenomen waardoor zij zelfs unilateraal kan worden opgeschort als geoordeeld wordt dat essentiële onderdelen van de Overeenkomst, namelijk eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten en de beginselen van de markteconomie, zijn geschonden.

   De Overeenkomst voorziet in een institutioneel kader voor de uitvoering ervan met een Samenwerkingsraad, een Samenwerkingscomité en een Parlementair Samenwerkingscomité.

   Er is een afzonderlijk protocol inzake samenwerking voor douanezaken.

4. De Overeenkomst zal, wat de betrekkingen tussen de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan betreft, in de plaats komen van de op 18 december 1989 ondertekende Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de USSR inzake handel en commerciële en economische samenwerking.

5. De drie Gemeenschappen (EG, EGA en EGKS) hebben uiteenlopende procedures voor de ondertekening en sluiting van de Overeenkomst.

   Voor de sluiting van de Overeenkomst geldt het volgende :

   - de Raad sluit de Overeenkomst, met instemming van het Europees Parlement, namens de Europese Gemeenschap overeenkomstig de artikelen 113 en 235, in samenhang met artikel 228, leden 2 en 3, tweede alinea, van het EG-Verdrag door de bijgaande besluiten goed te keuren;

   - de Commissie sluit de Overeenkomst namens de EGKS overeenkomstig artikel 95 van het EGKS-Verdrag, na raadpleging van het Raadgevend Comité en met de eenparige instemming van de Raad;

   - de Commissie sluit de Overeenkomst (namens de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie) nadat zij door de Raad is goedgekeurd overeenkomstig artikel 101, tweede alinea, van het Euratom-Verdrag.

   Gezien het gemengde karakter van de Overeenkomst, dient de sluiting van de Overeenkomst door alle Lid-Staten te worden geratificeerd.

6. De Commissie verzoekt de Raad, gelet op het bovenstaande, het bijgaande besluit goed te keuren.

NL

Voorstel

voor een besluit van de Raad en de Commissie

betreffende de sluiting van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst

tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds,

en de Republiek Kazachstan, anderzijds,

(door de Commissie bij de Raad ingediend)

BESLUIT VAN DE RAAD EN DE COMMISSIE

van .....

betreffende de sluiting van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst

tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds,

en de Republiek Kazachstan, anderzijds,

(../.../EGKS, EG, EURATOM)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 113 en 235, in samenhang met artikel 228, leden 2 en 3, tweede alinea,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, inzonderheid op artikel 101, tweede alinea,

Gezien de instemming van het Europees Parlement,

Overwegende dat de op ..... ondertekende Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds, dient te worden goedgekeurd;

Na raadpleging van het Raadgevend Comité en met de eenparige instemming van de Raad,

BESLUITEN :

nl

Artikel 1

De Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds, alsmede het Protocol en de verklaringen worden namens de Europese Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie goedgekeurd.

Deze teksten zijn aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

1. Het standpunt dat de Gemeenschap in de Samenwerkingsraad zal innemen, wordt door de Raad, op voorstel van de Commissie, en, waar nodig, door de Commissie bepaald, telkens in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

2. Overeenkomstig artikel 78 van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zit de Voorzitter van de Raad de Samenwerkingsraad voor en brengt hij het standpunt van de Gemeenschap naar voren. Een vertegenwoordiger van de Commissie zit het Samenwerkingscomité voor overeenkomstig zijn reglement van orde en brengt het standpunt van de Gemeenschap naar voren.

Artikel 3

De Voorzitter van de Raad verricht de in artikel 94 van de Overeenkomst bedoelde kennisgeving namens de Europese Gemeenschap. De Voorzitter van de Commissie verricht de bedoelde kennisgeving namens de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie.

Gedaan te Brussel,

SLOTAKTE

De gevolmachtigden van :

het KONINKRIJK BELGIE,

het KONINKRIJK DENEMARKEN,

de BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

de HELLEENSE REPUBLIEK,

het KONINKRIJK SPANJE,

de FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

de ITALIAANSE REPUBLIEK,

het GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

het KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

de PORTUGESE REPUBLIEK,

het VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIE EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de EUROPESE GEMEENSCHAP, het Verdrag tot oprichting van de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL en het Verdrag tot oprichting van de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE,

hierna "de Lid-Staten" te noemen, en van

de EUROPESE GEMEENSCHAP, de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE en de EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL, hierna "de Gemeenschap" te noemen,

enerzijds, en

de gevolmachtigden van de Republiek Kazachstan,

anderzijds,

bijeengekomen te ..., op ... negentienhonderd vierennegentig, voor de ondertekening van de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst waarbij een partnerschap tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds, hierna "Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst" te noemen, hebben de volgende teksten aangenomen :

de Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst en het Protocol betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken.

De gevolmachtigden van de Lid-Staten en van de Gemeenschap en de gevolmachtigden van de Republiek Kazachstan hebben de volgende gemeenschappelijke verklaringen aangenomen, die aan deze Slotakte zijn gehecht :

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 13 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 23 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende het begrip "zeggenschap" in artikel 25, onder b), en artikel 37 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 43 van de Overeenkomst

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 94 van de Overeenkomst.

Gedaan te ..., de .... negentienhonderd vierennegentig.

Voor de Raad en de Commissie van de Europese Gemeenschappen :

Voor de Republiek Kazachstan :

PARTNERSCHAPS- EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN,

ENERZIJDS, EN

DE REPUBLIEK KAZACHSTAN, ANDERZIJDS

PARTNERSCHAPS- EN SAMENWERKINGSOVEREENKOMST TUSSEN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN EN HUN LID-STATEN, ENERZIJDS, EN DE REPUBLIEK KAZACHSTAN, ANDERZIJDS,

HET KONINKRIJK BELGIE,

HET KONINKRIJK DENEMARKEN,

DE BONDSREPUBLIEK DUITSLAND,

DE HELLEENSE REPUBLIEK,

HET KONINKRIJK SPANJE,

DE FRANSE REPUBLIEK,

IERLAND,

DE ITALIAANSE REPUBLIEK,

HET GROOTHERTOGDOM LUXEMBURG,

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN,

DE PORTUGESE REPUBLIEK,

HET VERENIGD KONINKRIJK VAN GROOT-BRITTANNIE EN NOORD-IERLAND,

Verdragsluitende Partijen bij het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,

hierna "Lid-Staten" te noemen, en

DE EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP, DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR ATOOMENERGIE en DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL,

hierna "de Gemeenschap" te noemen,

enerzijds,

en DE REPUBLIEK KAZACHSTAN,

anderzijds,

GELET op de banden tussen de Gemeenschap, haar Lid-Staten en de Republiek Kazachstan, en hun gemeenschappelijke waarden,

ERKENNENDE dat de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan deze banden wensen te verstevigen en partnerschap en samenwerking tot stand willen brengen om te komen tot versterking en verbreding van de betrekkingen die in het verleden zijn aangeknoopt, inzonderheid bij de op 18 december 1989 ondertekende Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Unie van Socialistische Sowjetrepublieken inzake handel en commerciële en economische samenwerking,

GELET op de verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van de Republiek Kazachstan tot versterking van de politieke en economische vrijheden, die de grondslag van het partnerschap vormen,

GELET op de verbintenis van de partijen tot bevordering van internationale vrede en veiligheid en de vreedzame oplossing van geschillen, alsmede tot samenwerking op dit gebied in het kader van de Verenigde Naties en de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa,

GELET op de vaste verbintenis van de Gemeenschap en haar Lid-Staten en van de Republiek Kazachstan tot volledige uitvoering van alle beginselen en bepalingen die zijn vervat in de Slotakte van de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE), de Slotdocumenten van de vervolgvergaderingen van Madrid en Wenen, het Document van de CVSE-Conferentie van Bonn betreffende economische samenwerking, het Handvest van Parijs voor een Nieuw Europa en het CVSE-Document van Helsinki 1992, "Uitdagingen van het Veranderingsproces",

BEVESTIGENDE het grote belang dat de Gemeenschap en haar Lid-Staten en de Republiek Kazachstan hechten aan het Europees Energiehandvest,

OVERTUIGD van het allesoverheersende belang van de beginselen van de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, inzonderheid de rechten van minderheden, de totstandbrenging van een meerpartijenstelsel met vrije en democratische verkiezingen, en economische liberalisering om een markteconomie tot stand te brengen,

VAN OORDEEL ZIJNDE dat de volledige uitvoering van deze Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zowel zal afhangen van, als zal bijdragen tot de voortzetting en verwezenlijking van hervormingen in de Republiek Kazachstan op politiek, economisch en juridisch vlak, en de invoering van de factoren die vereist zijn voor samenwerking, met name op grond van de conclusies van de CVSE-Conferentie van Bonn,

VERLANGENDE het proces van regionale samenwerking op de door deze Overeenkomst bestreken gebieden met de buurlanden te stimuleren om welvaart en stabiliteit in deze regio te bevorderen,

VERLANGENDE regelmatige politieke dialoog over bilaterale en internationale vraagstukken van wederzijds belang tot stand te brengen en te bevorderen,

REKENING HOUDENDE met het feit dat de Gemeenschap bereid is zorg te dragen voor passende economische samenwerking en technische bijstand,

ZICH BEWUST ZIJNDE van de op economisch en sociaal vlak bestaande ongelijkheid tussen de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan,
ERKENNENDE dat het leveren van een bijdrage aan het wegwerken van deze ongelijkheid door middel van steun van de Gemeenschap voor de ontwikkeling en herstructurering van de economie van Kazachstan één van de belangrijkste doeleinden van deze Overeenkomst dient te zijn,

REKENING HOUDENDE MET het nut van de Overeenkomst voor het bevorderen van geleidelijke toenadering tussen de Republiek Kazachstan en een uitgestrekter gebied van samenwerking in Europa en naburige regio's, en haar geleidelijke integratie in het open internationaal systeem,

GELET op de verbintenis van de partijen tot liberalisering van de handel op grond van de beginselen die zijn vervat in de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel,

ZICH ERVAN BEWUST ZIJNDE dat het noodzakelijk is om verbetering te brengen in de voorwaarden voor bedrijfsleven en investeringen, en de voorwaarden inzake vestiging, werknemers, dienstverlening en kapitaalverkeer, en dat het wenselijk is om vooruit te gaan op de weg die leidt tot het verlenen van nationale behandeling voor elkaars ondernemingen,

ERVAN OVERTUIGD ZIJNDE dat deze Overeenkomst een nieuw klimaat zal scheppen voor de economische betrekkingen tussen de partijen, en vooral voor de ontwikkeling van handel en investeringen, die onontbeerlijk zijn voor economische herstructurering en technologische modernisering,

VERLANGENDE nauwe samenwerking op het gebied van milieubescherming tot stand te brengen, gezien de onderlinge afhankelijkheid van de partijen op dit terrein,

VERLANGENDE vooral op het gebied van energie en civiele nucleaire veiligheid nauwe samenwerking tot stand te brengen,

IN GEDACHTEN HOUDENDE dat de partijen voornemens zijn hun samenwerking op het gebied van van ruimteonderzoek te ontwikkelen, gelet op het complementaire karakter van hun activiteiten op dit terrein,

VERLANGENDE culturele samenwerking tot stand te brengen en de doorstroming van informatie te verbeteren,

ZIJN ALS VOLGT OVEREENGEKOMEN :

Artikel 1

Er wordt een partnerschap tot stand gebracht tussen de Gemeenschap en haar Lid-Staten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds. Dit partnerschap heeft ten doel :

- een passend kader voor de politieke dialoog tussen de partijen tot stand te brengen met het oog op de bevordering van politieke betrekkingen;
- handel en investeringen en harmonische economische betrekkingen tussen de partijen te bevorderen en aldus hun duurzame ontwikkeling te stimuleren;
- de grondslag te leggen voor samenwerking op het gebied van wetgeving en voor economische, sociale, financiële, civiele wetenschappelijke, technologische en culturele samenwerking ;
- de inspanningen van de Republiek Kazachstan om haar democratie te consolideren, haar economie te ontwikkelen en de overgang naar een markteconomie te voltooien, te ondersteunen.

TITEL I : ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 2

Eerbiediging van de democratische beginselen, de beginselen van het volkenrecht en de mensenrechten, inzonderheid als vastgelegd in het Handvest van de Verenigde Naties, de Slotakte van Helsinki en het Handvest van Parijs voor een nieuw Europa, en de beginselen van de markteconomie, waaronder de beginselen die zijn opgenomen in de documenten van de CVSE-Conferentie van Bonn, vormen de grondslag van het interne en externe beleid van de partijen en zijn een essentieel onderdeel van het partnerschap en van deze Overeenkomst.

Artikel 3

De partijen zijn van oordeel dat het voor de toekomstige welvaart en stabiliteit van het gebied van de voormalige Sovjet-Unie noodzakelijk is dat de nieuwe onafhankelijke staten die als gevolg van de ontbinding van de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken zijn ontstaan (hierna "Onafhankelijke Staten" te noemen), de onderlinge samenwerking in stand houden en ontwikkelen overeenkomstig de beginselen van de Slotakte van Helsinki en het volkenrecht en in een geest van goede nabuurschap en alles in het werk stellen om dit proces te stimuleren.

TITEL II : POLITIEKE DIALOOG

Artikel 4

Er wordt een regelmatige politieke dialoog tot stand gebracht tussen de partijen, die zij voornemens zijn te ontwikkelen en te intensiveren. Deze dialoog begeleidt en consolideert het proces waarbij de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan nader tot elkaar komen, ondersteunt de politieke en economische veranderingen die in de Republiek Kazachstan aan de gang zijn en draagt bij tot de totstandkoming van nieuwe vormen van samenwerking. De politieke dialoog strekt ertoe

- de banden van de Republiek Kazachstan met de Gemeenschap en haar Lid-Staten, en aldus met de gemeenschap van democratische naties als geheel, te versterken; de economische convergentie die door middel van deze Overeenkomst wordt bewerkstelligd, zal leiden tot hechtere politieke betrekkingen;

- de standpunten over internationale vraagstukken van wederzijds belang nader tot elkaar te brengen en aldus meer veiligheid en stabiliteit te bewerkstelligen;

Artikel 5

Op ministerieel niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van de krachtens artikel 77 opgerichte Samenwerkingsraad en bij andere gelegenheden, in onderlinge overeenstemming.

Artikel 6

De partijen voorzien in andere procedures en regelingen voor politieke dialoog, met name in de volgende vormen :

- regelmatige vergaderingen tussen vertegenwoordigers van de Gemeenschap en haar Lid-Staten, enerzijds, en vertegenwoordigers van de Republiek Kazachstan, anderzijds, op het niveau van hoge ambtenaren;

- het optimaal gebruik maken van diplomatieke kanalen tussen de partijen, met inbegrip van passende contacten op bilateraal en multilateraal vlak, onder meer bij de Verenigde Naties, vergaderingen van de CVSE en elders;

- alle andere middelen, waaronder vergaderingen van deskundigen, die bijdragen tot het consolideren en ontwikkelen van deze dialoog.

Artikel 7

Op parlementair niveau vindt de politieke dialoog plaats in het kader van het krachtens artikel 82 van deze Overeenkomst opgerichte Parlementair Samenwerkingscomité.

TITEL III : HANDEL IN GOEDEREN

Artikel 8

1. De partijen passen ten aanzien van elkaar de meestbegunstigingsclausule toe op alle gebieden die verband houden met :

   - de douanerechten en heffingen bij invoer en bij uitvoer, met inbegrip van de wijze van invordering van dergelijke rechten en heffingen,

   - de bepalingen betreffende de douaneafhandeling, de doorvoer, de opslag in entrepôt en de overslag van goederen,

   - de belastingen en alle andere interne heffingen die rechtstreeks of onrechtstreeks op de ingevoerde goederen van toepassing zijn,

   - de wijzen van betaling en de overdracht van de betaalde bedragen,

   - de voorschriften met betrekking tot de verkoop, de aankoop, het vervoer, de distributie en het gebruik van goederen op de binnenlandse markt.

2. De bepalingen van lid 1 zijn niet van toepassing op :

   a) voordelen die met het oog op de oprichting van een douane-unie of vrijhandelszone of na de oprichting van een dergelijke unie of zone worden toegekend;
   b) voordelen die aan bepaalde landen worden toegekend krachtens de algemene overeenkomst betreffende tarieven en handel en andere internationale regelingen ten gunste van ontwikkelingslanden;
   c) voordelen die aan buurlanden worden toegekend ten einde het grensverkeer te vereenvoudigen.

3. De bepalingen van lid 1 zijn gedurende een overgangsperiode die eindigt op de datum waarop de Republiek Kazachstan partij wordt bij de GATT of, indien dit vroeger is, op 31.12.1998, niet van toepassing op de in bijlage I bedoelde voordelen die door de Republiek Kazachstan worden toegekend aan andere staten die na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie zijn onstaan.

Artikel 9

1. De partijen zijn het erover eens dat het beginsel van vrije doorvoer een essentiële voorwaarde is voor het bereiken van de doelstellingen van deze Overeenkomst. Met het oog hierop waarborgt elke partij de vrije doorgang over zijn grondgebied van goederen die herkomstig zijn uit of bestemd zijn voor het douanegebied van de andere partij.

2. De in artikel 5, leden 2, 3, 4 en 5 van de GATT vastgestelde regels zijn tussen de twee partijen van toepassing.

3. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de tussen de partijen overeengekomen bijzondere regelingen voor specifieke sectoren, zoals vervoer, of produkten.

Artikel 10

Onverminderd de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit internationale overeenkomsten betreffende de tijdelijke invoer van goederen die beide partijen binden, verleent elke partij de andere partij, in de gevallen en volgens de procedures die zijn vastgesteld in andere voor haar bindende internationale overeenkomsten op dit gebied en overeenkomstig haar eigen wettelijke bepalingen ter zake, vrijstelling van invoerrechten en -heffingen op goederen die tijdelijk worden ingevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de voorwaarden waaronder de uit een dergelijke overeenkomst voortvloeiende verplichtingen door de betrokken partij zijn aanvaard.

Artikel 11

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 13, 16 en 17, en in de artikelen 77, 81, 244, 249 en 280 van de Akten van Toetreding van Spanje en Portugal tot de Europese Gemeenschap worden bij de invoer van goederen van oorsprong uit de Republiek Kazachstan in de Gemeenschap geen kwantitatieve beperkingen toegepast.

2. Bij de invoer in de Republiek Kazachstan van goederen van oorsprong uit de Gemeenschap worden geen kwantitatieve beperkingen noch maatregelen van gelijke werking toegepast.

Artikel 12

Goederen worden tegen marktprijzen tussen de partijen verhandeld.

Artikel 13

1. Wanneer een produkt op het grondgebied van een van de partijen wordt ingevoerd in dermate toegenomen hoeveelheden en onder voorwaarden die ernstige schade toebrengen of dreigen toe te brengen aan de binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende produkten, dan kan de benadeelde partij passende maatregelen nemen met inachtneming van de hierna volgende procedures en voorwaarden.

2. Voor zij maatregelen nemen, of, in de gevallen waarin artikel 4 van toepassing is, zo spoedig mogelijk nadat zij maatregelen hebben genomen, verstrekken de Gemeenschap of de Republiek Kazachstan, al naargelang van het geval, de Samenwerkingsraad alle relevante informatie ten einde deze in staat te stellen een voor beide partijen aanvaardbare oplossing als bedoeld in titel IX te zoeken.

3. Indien, na dit overleg, de partijen niet binnen 30 dagen nadat de kwestie naar de Samenwerkingsraad werd verwezen een akkoord bereiken over maatregelen om het probleem op te lossen, dan kan de partij die om het overleg heeft verzocht maatregelen ter beperking van de invoer van de betrokken produkten nemen in de mate en voor de tijd die nodig zijn om de schade te voorkomen of te verhelpen of kan zij andere passende maatregelen nemen.

4. In kritieke omstandigheden, waarin uitstel moeilijk herstelbare schade zou veroorzaken, kunnen de partijen maatregelen nemen voor het overleg heeft plaatsgevonden, op voorwaarde dat onmiddellijk daarna een voorstel tot overleg wordt gedaan.

5. Bij de keuze van de in het kader van dit artikel toe te passen maatregelen geven de overeenkomstsluitende partijen de voorkeur aan maatregelen die het bereiken van de doelstellingen van deze Overeenkomst het minst in de weg staan.

6. Geen enkele bepaling van dit artikel belet de partijen anti-dumpingmaatregelen of compenserende maatregelen te nemen overeenkomstig artikel VI van de GATT, de overeenkomst inzake de toepassing van artikel VI van de GATT, de Overeenkomst inzake de interpretatie en de toepassing van de artikelen VI, XVI en XXIII van de GATT of daarmee verband houdende interne wetgeving.

Artikel 14

De partijen komen overeen, rekening houdend met de omstandigheden en de situatie die door de toetreding van de Republiek Kazachstan tot de algemene overeenkomst betreffende tarieven en handel zal ontstaan, de uitbreiding van de bepalingen betreffende de onderlinge handel in goederen in welwillende overweging te nemen. De in artikel 77 bedoelde Samenwerkingsraad kan de partijen omtrent deze uitbreiding aanbevelingen doen die, indien zij worden aanvaard, ten uitvoer kunnen worden gelegd door middel van een overeenkomst tussen de partijen, met inachtneming van hun respectieve procedures.

Artikel 15

De Overeenkomst vormt geen beletsel voor verboden of beperkingen op de invoer, de uitvoer of de doorvoer van goederen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de bescherming van de openbare zedelijkheid, de openbare orde en veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren of het behoud van planten, de bescherming van natuurlijke hulpbronnen, de bescherming van het nationaal artistiek, historisch of archeologisch erfgoed of uit hoofde van de bescherming van de intellectuele, industriële of commerciële eigendom, noch voor voorschriften betreffende goud en zilver. Deze verboden of beperkingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie, noch een verholen beperking van de handel tussen de partijen bij de Overeenkomst vormen.

Artikel 16

Deze titel III is niet van toepassing op de handel in textielprodukten van de hoofdstukken 50 tot en met 63 van de Gecombineerde Nomenclatuur. De handel in deze produkten is geregeld bij een afzonderlijke overeenkomst die op 15 october 1993 werd ondertekend en die voorlopig van toepassing is sedert 1 januari 1993.

Artikel 17

1. De handel in produkten die onder het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal vallen, is geregeld bij de bepalingen van deze titel III, met uitzondering van artikel 11 daarvan, en van een Overeenkomst betreffende kwantitatieve regelingen voor de handel in EGKS-staalprodukten, vanaf het tijdstip van inwerkingtreding daarvan.

2. Er wordt een contactgroep voor kolen en staalkwesties ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van de Gemeenschap, enerzijds, en vertegenwoordigers van de Republiek Kazachstan, anderzijds.

   De contactgroep wisselt op gezette tijden informatie uit over alle problemen in verband met kolen- en staalprodukten die voor de partijen van belang zijn.

Artikel 18

De handel in kernmaterialen zal worden geregeld bij een tussen de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Republiek Kazachstan te sluiten specifieke overeenkomst.

TITEL IV : BEPALINGEN INZAKE HET HANDELSVERKEER EN DE INVESTERINGEN

Hoofdstuk I : arbeidsvoorwaarden

Artikel 19

1. Onverminderd de in elke Lid-Staat geldende wettelijke regelingen, voorwaarden en procedures dragen de Gemeenschap en de Lid-Staten zorg dat onderdanen van de Republiek Kazachstan die legaal tewerkgesteld zijn op het grondgebied van een Lid-Staat, niet op grond van nationaliteit worden gediscrimineerd ten opzichte van onderdanen van de Lid-Staten, met name wat werkomstandigheden, beloning en ontslag betreft.

2. Onverminderd de in de Republiek Kazachstan geldende wettelijke regelingen, voorwaarden en procedures draagt de Republiek Kazachstan zorg dat onderdanen van een Lid-Staat die legaal tewerkgesteld zijn op het grondgebied van de Republiek Kazachstan, niet op grond van nationaliteit worden gediscrimineerd ten opzichte van zijn eigen onderdanen, met name wat werkomstandigheden, beloning en ontslag betreft.

Artikel 20

De Samenwerkingsraad gaat na welke gemeenschappelijke actie kan worden ondernomen om toezicht te houden op de illegale immigratie, met inachtneming van het beginsel en de praktijk van wedertoelating.

Artikel 21

De Samenwerkingsraad gaat na welke verbeteringen kunnen worden aangebracht in de werkomstandigheden van zakenlieden, rekening houdend met de internationale verbintenissen van de partijen, met inbegrip van die welke in het document van de Conferentie van Bonn van de CVSE zijn opgenomen.

Artikel 22

De Samenwerkingsraad doet aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van de artikelen 19, 20 en 21.

HOOFDSTUK II : BEPALINGEN INZAKE DE VESTIGING EN DE EXPLOITATIE VAN ONDERNEMINGEN

Artikel 23

1. a) De Gemeenschap en haar Lid-Staten kennen voor de vestiging van Kazachstaanse ondernemingen op hun grondgebied geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan ondernemingen uit enig derde land toekennen, overeenkomstig hun wetgeving en bepalingen.

b) Onverminderd de in bijlage II genoemde voorbehouden kennen de Gemeenschap en haar Lid-Staten de op hun grondgebied gevestigde dochterondernemingen van Kazachtstaanse ondernemingen, wat de exploitatie daarvan betreft, geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan enige onderneming uit de Gemeenschap toekennen, overeenkomstig hun wetgeving en bepalingen.

c) De Gemeenschap en haar Lid-Staten kennen de op hun grondgebied gevestigde filialen van Kazachstaanse ondernemingen, wat de exploitatie daarvan betreft, geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan filialen van ondernemingen uit enig derde land toekennen, overeenkomstig hun wetgeving en bepalingen.

2. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 35 en 86 kent de Republiek Kazachstan aan ondernemingen uit de Gemeenschap en filialen daarvan, wat de vestiging en de exploitatie - als bedoeld in artikel 25 - op zijn grondgebied en overeenkomstig zijn wettelijke bepalingen en voorschriften betreft, geen minder gunstige behandeling toe dan aan ondernemingen uit de Republiek Kazachstan en filialen daarvan of aan ondernemingen uit derde landen en filialen daarvan.

Artikel 24

1. Het bepaalde in artikel 23 is niet van toepassing op het vervoer door de lucht, over binnenwateren en over zee.

2. Wat evenwel de activiteiten van scheepvaartondernemingen op het gebied van het internationale vervoer over zee betreft, met inbegrip van het intermodale vervoer dat ten dele over zee plaatsvindt, biedt elke partij aan ondernemingen van de andere partij de mogelijkheid op haar grondgebied een handelsvertegenwoordiging in de vorm van dochterondernemingen of filialen te vestigen, onder voorwaarden die, wat de vestiging en de exploitatie betreft, niet minder gunstig zijn dan de meest voordelige voorwaarden die zij aan haar eigen ondernemingen of aan dochterondernemingen of filialen van ondernemingen uit enig derde land toekent.

Deze activiteiten omvatten onder meer :

a) het op de markt brengen en de verkoop van maritieme vervoerdiensten en aanverwante diensten door rechtstreekse contacten met klanten, van prijsopgave tot facturering, ongeacht of deze diensten worden verricht of aangeboden door de dienstverlener zelf dan wel door dienstverleners waarmee de verkoper van de diensten een langlopend handelsakkoord heeft;
b) aankoop en gebruik, voor eigen rekening of voor rekening van hun klanten (en de wederverkoop aan hun klanten) van alle vervoerdiensten en aanverwante diensten, met inbegrip van alle vormen van binnenlands vervoer, in het bijzonder over binnenwateren, over de weg en per spoor, die voor een geïntegreerde dienstverlening vereist zijn;
c) voorbereiding van documentatie betreffende vervoersdocumenten, douanedocumenten of andere documenten in verband met de oorsprong en de aard van de vervoerde goederen;
d) het verschaffen van handelsinformaties op iedere mogelijke wijze, onder meer door middel van geautomatiseerde informatiesystemen en systemen voor elektronische gegevensuitwisseling (met inachtneming van alle niet-discriminatoire beperkingen op het telecommunicatieverkeer);
e) het sluiten van alle handelsovereenkomsten, met inbegrip van participaties in ondernemingen en het in dienst nemen van plaatselijk personeel (of, wanneer het buitenlands personeel betreft, met inachtneming van de desbetreffende bepalingen van deze overeenkomst), met een in het betrokken land gevestigde scheepvaartonderneming;
f) optreden namens ondernemingen, het organiseren van de afroep van aanvragen om scheepsruimte of, indien nodig, het overnemen van vracht.

Artikel 25

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder :

a) "onderneming uit Gemeenschap" of "Kazachstaanse onderneming" : een overeenkomstig de wetgeving van respectievelijk een Lid-Staat of De Republiek Kazachstan opgerichte onderneming die haar statutaire zetel, centrale administratie of belangrijkste handelsactiviteit op het grondgebied van respectievelijk de Gemeenschap of de Republiek Kazachstan heeft. Een overeenkomstig de wetgeving van respectievelijk een Lid-Staat van de Gemeenschap of de Republiek Kazachstan opgerichte onderneming wordt als een onderneming uit de Gemeenschap of als een Kazachstaanse onderneming beschouwd indien uit haar transacties een werkelijke en permanente band met de economie van, respectievelijk, een van de Lid-Staten of de Republiek Kazachstan naar voren treedt;
b) "dochteronderneming" : een onderneming waarover een andere onderneming daadwerkelijk zeggenschap heeft;
c) "filiaal" van een onderneming : een handelszaak zonder rechtspersoonlijkheid die kennelijk een permanent karakter bezit, zoals een afdeling van een moedermaatschappij, een eigen management heeft en over de nodige materiële voorzieningen beschikt om zaken te doen met derden, in dier voege dat laatstgenoemden, hoewel zij ervan op de hoogte zijn dat indien nodig er een rechtsverhouding zal bestaan met de moedermaatschappij waarvan het hoofdkantoor zich in het buitenland bevindt, geen rechtstreeks contact dienen te hebben met deze moedermaatschappij doch hun transacties kunnen afhandelen met de handelszaak die de afdeling vormt;
d) "vestiging" : het recht van ondernemingen uit de Gemeenschap of Kazachstaanse ondernemingen als bedoeld in artikel 23 lid 1, economische activiteiten uit te oefenen door de oprichting van dochtermaatschappijen en filialen in respectievelijk de Republiek Kazachstan of de Gemeenschap;
e) "exploitatie" : het verrichten van economische activiteiten;
f) "economische activiteiten" : activiteiten met een industrieel of commercieel karakter of activiteiten van personen die een vrij beroep uitoefenen;
g) wat het internationale vervoer over zee betreft, met inbegrip van het intermodale vervoer dat ten dele over zee plaatsvindt, zijn de bepalingen van dit hoofdstuk en van hoofdstuk III eveneens van toepassing op onderdanen van de Lid-Staten of van de Republiek Kazachstan die buiten het grondgebied van, respectievelijk, de Gemeenschap of de Republiek Kazachstan gevestigd zijn en op buiten de Gemeenschap of de republiek Kazachstan gevestigde scheepvaartmaatschappijen waarin onderdanen van, respectievelijk, een Lid-Staat of de Republiek Kazachstan daadwerkelijk zeggenschap hebben, indien de vaartuigen van deze scheepvaartmaatschappijen in respectievelijk die Lid-Staat of in de Republiek Kazachstan geregistreerd zijn overeenkomstig de respectieve wettelijke voorschriften van die Lid-Staat en de Republiek Kazachstan.

Artikel 26

1. Geen enkele bepaling van de overeenkomst belet de partijen maatregelen inzake bedrijfseconomische toezicht te nemen, onder meer ten behoeve van investeerders, depositogevers, verzekeringnemers of personen aan wie een financiële dienstverlener een fiduciair recht verschuldigd is of ten einde de integriteit en de stabiliteit van het financiële systeem te waarborgen. Wanneer dergelijke maatregelen strijdig zijn met de bepalingen van de overeenkomst mogen zij niet worden gebruikt als middel om de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen van een partij te ontduiken.

2. Geen enkele bepaling van deze overeenkomst wordt op zodanige wijze geïnterpreteerd dat zij een partij ertoe verplicht informatie betreffende de zaken en de boekhouding van individuele klanten dan wel vertrouwelijke of gepatenteerde informatie te verstrekken die in het bezit is van overheidsinstanties.

Artikel 27

De bepalingen van deze overeenkomst vormen voor een partij geen beletsel de maatregelen te nemen die zij noodzakelijk acht om te voorkomen dat de door haar genomen maatregelen in verband met de toegang van derde landen tot haar markten door middel van deze overeenkomst worden ontdoken.

Artikel 28

1. In afwijking van het bepaalde in hoofdstuk I van deze Titel heeft een onderneming uit de Gemeenschap of een Kazachstaanse onderneming die op het grondgebied van, respectievelijk, de Republiek Kazachstan of de Gemeenschap gevestigd is het recht, met inachtneming van de wetgeving van het gastland van vestiging, op het grondgebied van respectievelijk de Republiek Kazachstan en de Gemeenschap werknemers die onderdanen zijn van respectievelijk de Lid-Staten van de Gemeenschap en van de Republiek Kazachstan in dienst te nemen of deze door een van haar dochterondernemingen of filialen in dienst te laten nemen, mits dergelijke werknemers een sleutelpositie in de zin van lid 2 van dit artikel bekleden en zij uitsluitend door ondernemingen of filialen tewerkgesteld worden. De geldigheidsduur van de verblijfs- en werkvergunningen van deze werknemers is beperkt tot de periode waarin zij als zodanig werkzaam zijn.

2. Werknemers met een sleutelpositie die in dienst zijn van de vorengenoemde ondernemingen, hierna "organisaties" genoemd, zijn "binnen de onderneming overgeplaatste personen", als omschreven onder (c) van dit artikel, van de hierna volgende categorieën, met dien verstande dat de organisatie een rechtspersoon is en de betrokkenen gedurende ten minste het onmiddellijk aan de overplaatsing voorafgaande jaar in dienst waren van deze organisatie of daarin partners (doch geen aandeelhouders met een meerderheidsparticipatie) waren :

a) leden van het hogere kader van een organisatie die in de eerste plaats leiding geven aan de organisatie, onder het algemene toezicht en volgens instructies van, in hoofdzaak, de raad van bestuur of de aandeelhouders of daarmee gelijkgestelde personen. Deze personeelsleden
   - geven leiding aan de organisatie of een afdeling of onderafdeling daarvan;
   - houden toezicht op en controleren de werkzaamheden van andere toezichthoudende, hooggespecialiseerde of leidinggevende werknemers;
   - zijn persoonlijk bevoegd werknemers in dienst te nemen en te ontslaan of de indienstneming of het ontslag van werknemers of andere maatregelen in het kader van het personeelsbeleid aan te bevelen;

b) binnen een organisatie werkzame personen die beschikken over bijzondere kennis die van wezenlijk belang is voor de dienstverlening van het bedrijf, de onderzoeksuitrusting, de technische werkzaamheden of het management. Afgezien van de voor het functioneren van de betrokken onderneming vereiste specifieke kennis, kan deze kennis bestaan in de bekwaamheid bepaalde werkzaamheden uit te voeren of een bepaald beroep uit te oefenen waarvoor specifieke technische vaardigheden vereist zijn, evenals, in voorkomend geval, het lidmaatschap van een erkende beroepsgroep;

c) een "binnen de onderneming overgeplaatste persoon" is een natuurlijke persoon die voor een organisatie op het grondgebied van een partij werkzaam is en die tijdelijk wordt overgeplaatst in het kader van economische activiteiten op het grondgebied van de andere partij. De belangrijkste handelsactiviteit van de betrokken organisatie dient op het grondgebied van een partij plaats te hebben en de overplaatsing dient te geschieden naar een afdeling (dochteronderneming of filiaal) van deze organisatie die op het grondgebied van de andere partij daadwerkelijk soortgelijke economische activiteiten verricht.

Artikel 29

De partijen erkennen dat het belangrijk is elkaar de nationale behandeling toe te kennen met betrekking tot de vestiging en de exploitatie van elkaars ondernemingen op hun grondgebied en komen overeen de totstandbrenging van een daartoe strekkende, voor beide partijen aanvaardbare regeling in overweging te nemen, met inachtneming van alle door de Samenwerkingsraad gedane aanbevelingen.

Artikel 30

1. De partijen vermijden in zoverre mogelijk het nemen van maatregelen of het ontplooien van activiteiten die de voorwaarden voor de vestiging en de exploitatie van ondernemingen uit de andere partij restrictiever maken dan op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de overeenkomst het geval was.

2. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan die van artikel 38 : de omstandigheden waarop artikel 38 van toepassing is, worden uitsluitend geregeld door de bepalingen van dit artikel, met uitsluiting van elk ander artikel.

3. In een geest van partnerschap en samenwerking en in het licht van de bepalingen van artikel 44 zal de regering van de Republiek Kazachstan de Gemeenschap kennis geven van voorgenomen nieuwe wet- of regelgeving die de voorwaarden voor de vestiging of de exploitatie van dochterondernemingen of filialen van ondernemingen uit de Gemeenschap in de Republiek Kazachstan restrictiever maakt dan op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de overeenkomst het geval is. De Gemeenschap kan van De Republiek Kazachstan verlangen dat dit land haar deze wetsontwerpen of ontwerp-regelingen doet toekomen en daaromtrent overleg pleegt.

4. Wanneer nieuwe wet- of regelgeving in de Republiek Kazachstan de voorwaarden voor de exploitatie van in de Republiek Kazachstan gevestigde dochterondernemingen en filialen van ondernemingen uit de Gemeenschap restrictiever maakt dan op de dag voorafgaande aan de datum van ondertekening van de overeenkomst het geval is, dan is dergelijke wet- of regelgeving gedurende de eerste drie jaren volgende op de datum van inwerkingtreding van het desbetreffende besluit niet van toepassing op de dochterondernemingen en filialen die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit reeds in de Republiek Kazachstan gevestigd waren.

HOOFDSTUK III : GRENSOVERSCHRIJDEND DIENSTENVERKEER TUSSEN DE GEMEENSCHAP EN DE REPUBLIEK KAZACHSTAN

Artikel 31

1. De partijen verbinden zich overeenkomstig het bepaalde in dit artikel ertoe de nodige stappen te ondernemen om geleidelijk het verlenen van diensten mogelijk te maken door EG-vennootschappen of vennootschappen van Kazachstan die zijn gevestigd op het grondgebied van een andere partij dan die van de persoon voor wie de diensten worden verricht, met inachtneming van de ontwikkeling van de dienstverlenende sectoren op het grondgebied van de partijen.

2. De Samenwerkingsraad doet aanbevelingen met betrekking tot de tenuitvoerlegging van lid 1 van dit artikel.

Artikel 32

De partijen werken samen met het oog op de ontwikkeling van een marktgerichte dienstensector in de Republiek Kazachstan.

Artikel 33

1. De partijen verbinden zich tot het daadwerkelijk toepassen van het beginsel van onbeperkte toegang tot de internationale maritieme markt en het internationaal maritiem vervoer op commerciële basis.

a) Bovenstaande bepaling doet geen afbreuk aan de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit het Verdrag van de Verenigde Naties inzake een gedragscode voor lijnvaartconferences en die voor de ene of de andere van de partijen bij deze Overeenkomst van toepassing zijn. De niet bij conferences aangesloten lijnvaartmaatschappijen kunnen vrij met een conference concurreren zolang zij zich aan het beginsel van eerlijke concurrentie op commerciële basis houden.

b) De partijen bevestigen dat zij de vrije concurrentie beschouwen als een fundamentele noodzaak voor het handelsverkeer in droge en vloeibare bulkgoederen.

2. De partijen verbinden zich ertoe bij de toepassing van de beginselen van lid 1 :

a) vanaf het in werking treden van deze overeenkomst geen bepalingen inzake vrachtverdeling van bilaterale overeenkomsten tussen om het even welke Lid-Staat van de Gemeenschap en de voormalige Sovjet-Unie toe te passen;

b) geen bepalingen inzake vrachtverdeling op te nemen in toekomstige bilaterale overeenkomsten met derde landen, tenzij in die uitzonderlijke gevallen waarin de lijnvaartmaatschappijen van de ene of de andere partij bij deze overeenkomst anders geen reële kans zouden krijgen om aan het handelsverkeer van en naar het betrokken derde land deel te nemen;

c) het opnemen van vrachtverdelingsregelingen in toekomstige bilaterale overeenkomsten betreffende het vervoer van droge en vloeibare bulkladingen niet toe te staan;

d) bij het in werking treden van deze Overeenkomst alle unilaterale maatregelen en administratieve, technische en andere belemmeringen op te heffen die een beperkende of discriminerende invloed kunnen hebben op het vrij verrichten van diensten in het internationaal maritiem vervoer.

Elke partij verleent aan de schepen welke door onderdanen of vennootschappen van de andere partij worden geëxploiteerd, inter alia geen minder gunstige behandeling dan die welke zij aan haar eigen schepen verleent, ten aanzien van de toegang tot de voor het internationale handelsverkeer bestemde havens, het gebruik van de infrastructuur en van de maritieme hulpdiensten van de havens evenals de daarmee verband houdende vergoedingen en kosten, de douanefaciliteiten en de toewijzing van aanlegplaatsen en installaties voor het laden en lossen.

3. De onderdanen en vennootschappen van de Gemeenschap die voorzien in internationale maritieme vervoerdiensten, kunnen onbelemmerd voorzien in de op het internationaal zeevervoer aansluitende diensten op de binnenwateren van de Republiek Kazachstan en vice versa.

Artikel 34

Met het oog op een gecoördineerde ontwikkeling van het vervoer tussen de partijen in overeenstemming met hun commerciële behoeften, kunnen de voorwaarden voor de wederzijdse toegang tot elkaars markten en het verlenen van diensten met betrekking tot het vervoer over de weg, per spoor en over de binnenwateren, en eventueel het luchtvervoer, worden vastgelegd in bijzondere overeenkomsten, waarover in voorkomend geval tussen de partijen na het in werking treden van deze Overeenkomst wordt onderhandeld.

HOOFDSTUK IV : ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 35

1. De bepalingen van deze titel worden toegepast behoudens beperkingen die gerechtvaardigd zijn uit hoofde van de openbare orde, de openbare veiligheid en de volksgezondheid.

2. Zij zijn niet van toepassing op de werkzaamheden die op het grondgebied van elke partij verband houden met de uitoefening van het openbaar gezag, zelfs indien deze slechts voor een bepaalde gelegenheid geschieden.

Artikel 36

Voor de toepasing van Titel IV van deze Overeenkomst zal geen enkele bepaling van de Overeenkomst de partijen ervan weerhouden hun wetten en voorschriften betreffende toelating en verblijf, het verrichten van werk, arbeidsvoorwaarden, de vestiging van natuurlijke personen en het verrichten van diensten toe te passen, op voorwaarde dat zulks niet op zodanige wijze geschiedt dat de toepassing de voor een partij uit een specifieke bepaling van de Overeenkomst voortvloeiende voordelen tenietdoet of beperkt. Deze bepaling doet geen afbreuk aan de toepassing van artikel 35.

Artikel 37

Vennootschappen welke worden bestuurd door en de exclusieve eigendom zijn van Kazachse vennootschappen en communautaire vennootschappen gezamenlijk, komen eveneens in aanmerking voor de bepalingen van hoofdstukken II, III en IV van deze titel.

Artikel 38

De in het kader van deze Overeenkomst door een partij aan de andere toegekende behandeling is met ingang van de termijn van een maand vóór het in werking treden van de daarop betrekking hebbende voorschriften van de GATS, met betrekking tot de sectoren of maatregelen waarop de GATS betrekking heeft, in geen enkel geval gunstiger dan die welke door bedoelde eerstgenoemde partij in het kader van de GATS en met betrekking tot om het even welke dienstensector, dienstensubsector en wijze van dienstverlening wordt toegekend.

Artikel 39

Voor de toepassing van hoofdstukken II, III en IV van deze titel wordt geen rekening gehouden met de behandeling welke door de Gemeenschap, haar Lid-Staten of de Republiek Kazachstan wordt toegekend op grond van de verbintenissen welke in het kader van overeenkomsten inzake economische integratie overeenkomstig de beginselen van artikel V van de GATS zijn aangegaan.

Artikel 40

1. De overeenkomstig de bepalingen van deze titel toegekende meestbegunstigingsbehandeling is niet van toepassing op de belastingvoordelen waarin de partijen voorzien of in de toekomst zullen voorzien in het kader van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing of andere fiscale regelingen.

2. Niets in deze titel kan worden uitgelegd als een beletsel voor het vaststellen of doen naleven door de partijen van maatregelen ter voorkoming van belastingvlucht of -ontduiking overeenkomstig de belastingvoorschriften van overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing en andere fiscale regelingen, of de nationale fiscale wetgeving.

3. Niets in deze titel kan worden uitgelegd als een beletsel voor de Lid-Staten of de Republiek Kazachstan om bij de toepassing van de desbetreffende bepalingen van hun fiscaal recht een onderscheid te maken tussen belastingplichtigen die zich niet in identieke situaties bevinden, vooral met betrekking tot hun woonplaats.

Artikel 41

Onverminderd de voorwaarden van artikel 28 kan geen enkele bepaling van hoofdstukken II, III en IV worden geïnterpreteerd als zou zij het recht verschaffen :

- aan onderdanen van de Lid-Staten, respectievelijk de Republiek Kazachstan, zich op het grondgebied van de Republiek Kazachstan, respectievelijk de Gemeenschap, te begeven of daar te verblijven in ongeacht welke hoedanigheid en met name als aandeelhouder of partner, beheerder of werknemer van een vennootschap dan wel als verstrekker of ontvanger van diensten;

- aan dochterondernemingen of filialen van Kazachse vennootschappen in de Gemeenschap tot het op het grondgebied van de Gemeenschap in dienst nemen of hebben van onderdanen van de Republiek Kazachstan;

- aan dochterondernemingen of filialen van communautaire vennootschappen in de Republiek Kazachstan tot het op het grondgebied van de Republiek Kazachstan in dienst nemen of hebben van onderdanen van de Lid-Staten;

- aan Kazachse vennootschappen dan wel dochterondernemingen of filialen van Kazachse vennootschappen in de Gemeenschap tot het namens of onder het toezicht van andere personen laten optreden van Kazachse onderdanen door middel van tijdelijke arbeidsovereenkomsten;

- aan communautaire vennootschappen dan wel dochterondernemingen of filialen van communautaire vennootschappen in de Republiek Kazachstan tot het door middel van tijdelijke arbeidsovereenkomsten voorzien in arbeidskrachten welke onderdanen van Lid-Staten zijn.

HOOFDSTUK V : BETALINGS- EN KAPITAALVERKEER

Artikel 42

1. De partijen verbinden zich ertoe machtiging te verlenen tot alle betaalverrichtingen op de lopende rekening van de betalingsbalans in vrije convertibele valuta tussen inwoners van de Gemeenschap en van de Republiek Kazachstan welke betrokken zijn bij het verkeer van goederen, diensten of personen in overeenstemming met de bepalingen van deze Overeenkomst.

2. Met betrekking tot de verrichtingen op de kapitaalrekening van de betalingsbalans worden vanaf de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst het vrije verkeer van kapitaal met betrekking tot directe investeringen in vennootschappen welke in overeenstemming met de wetten van het gastland zijn opgericht, en investeringen in overeenstemming met hoofdstuk II van deze titel IV, alsook de liquidatie of de repatriëring van die investeringen en van alle opbrengsten daarvan gegarandeerd.

3. Onverminderd leden 2 en 5 worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geen nieuwe beperkingen gesteld op de valutatransacties in het kader van het kapitaalverkeer en de daarmee verband houdende betalingsverrichtingen tussen inwoners van de Gemeenschap en van de Republiek Kazachstan, en worden geen meer restrictieve regelingen dan de bestaande vastgesteld.

4. De partijen raadplegen elkaar met het oog op de vergemakkelijking van andere kapitaalverrichtingen dan die bedoeld in lid 2 tussen de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan gericht op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst.

5. In het kader van dit artikel kan de Republiek Kazachstan, in afwachting van een volledige convertibiliteit van de munteenheid van de Republiek Kazachstan in de zin van artikel VIII van de Articles of Agreement van het Internationaal Monetair Fonds, in uitzonderlijke omstandigheden deviezenbeperkingen in verband met het verlenen of opnemen van financieel krediet op korte en middellange termijn toepassen, voor zover dergelijke beperkingen aan de Republiek Kazachstan voor het verlenen van zulk krediet worden opgelegd en op grond van de IMF-status van de Republiek Kazachstan zijn toegestaan. De Republiek Kazachstan past deze beperkingen op niet-discriminerende

wijze toe. Zij dienen zodanig te worden toegepast dat zij de uitvoering van deze Overeenkomst zo weinig mogelijk verstoren. De Republiek Kazachstan doet aan de Samenwerkingsraad onverwijld mededeling van de invoering en van alle wijzigingen van dergelijke maatregelen.

6. Onverminderd leden 1 en 2 kunnen de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan oorzaak is of dreigt te zijn van ernstige moeilijkheden voor de toepassing van het wisselkoersbeleid of het monetair beleid in de Gemeenschap of in de Republiek Kazachstan, elk voor zich vrijwaringsmaatregelen nemen met betrekking tot het kapitaalverkeer tussen de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan voor een periode van niet meer dan zes maanden, indien het volstrekt nodig is dergelijke maatregelen te nemen.

HOOFDSTUK VI : BESCHERMING VAN INTELLECTUELE, INDUSTRIELE EN COMMERCIELE EIGENDOM

Artikel 43

1. In overeenstemming met de bepalingen van dit artikel en van bijlage III ziet de Republiek Kazachstan verder toe op de verbetering van de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten, ten einde tegen het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst te kunnen voorzien in een bescherming overeenkomend met die welke bestaat in de Gemeenschap, met inbegrip van doeltreffende middelen om dergelijke rechten af te dwingen.

2. Tegen het einde van het vijfde jaar na de inwerkingtreding van de Overeenkomst, treedt de Republiek Kazachstan toe tot de multilaterale overeenkomsten betreffende intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten bedoeld in punt 1 van bijlage III waarbij de Lid-Staten partij zijn of welke de facto door de Lid-Staten worden toegepast in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van die overeenkomsten.

TITEL V : HARMONISATIE VAN DE WETGEVING

Artikel 44

1. De partijen erkennen dat een voorname voorwaarde voor het versterken van de economische banden tussen de Republiek Kazachtstan en de Gemeenschap de harmonisatie van de bestaande en toekomstige wetgeving van de Republiek Kazachstan met die van de Gemeenschap is. De Republiek Kazachtstan doet het nodige om ervoor te zorgen dat zijn wetgeving geleidelijk in overeenstemming met die van de Gemeenschap wordt gebracht.

2. De harmonisatie van de wetgeving omvat in het bijzonder de volgende terreinen : douane, vennootschapsrecht, bankwezen, vennootschapsboekhouding en -belasting, intellectuele eigendom, bescherming van werknemers op de arbeidsplaats, financiële dienstverlening, concurrentieregels met inbegrip van alle daarmee verband houdende aangelegenheden en handelswijzen welke de handel beïnvloeden, overheidsopdrachten, bescherming van de gezondheid en het leven van mensen, dieren en planten, milieu, consumentenbescherming, indirecte belastingen, technische voorschriften en normen, wetgeving en reglementering op nucleair gebied en vervoer.

3. De Gemeenschap verstrekt de Republiek Kazachstan technische bijstand bij de tenuitvoerlegging van deze maatregelen; die bijstand kan met name omvatten :
   - de uitwisseling van deskundigen,
   - het verstrekken van tijdige informatie, vooral over relevante wetgeving,
   - de organisatie van seminars,
   - opleidingsactiviteiten,
   - steun bij de vertaling van communautaire wetgeving in de desbetreffende sectoren.

4. De partijen zoeken naar methoden om de toepassing van hun respectieve concurrentievoorschriften, voor zover de onderlinge handel erdoor wordt beïnvloed, te coördineren.

TITEL VI : ECONOMISCHE SAMENWERKING

Artikel 45

1. De Gemeenschap en de Republiek Kazachstan brengen een economische samenwerking tot stand die erop gericht is het economisch hervormings- en herstelproces en de duurzame ontwikkeling van de Republiek Kazachstan te bevorderen. Die samenwerking versterkt de bestaande economische banden ten voordele van beide partijen.

2. De beleidsmaatregelen en andere maatregelen worden ontworpen voor de totstandbrenging van economische en sociale hervormingen, en van herstructurering in de Republiek Kazachstan, en daarbij wordt uitgegaan van de voorwaarden voor het verkrijgen van duurzame resultaten en een harmonische sociale ontwikkeling en worden ook de milieu-aspecten volledig in de maatregelen geïntegreerd.

3. Met het oog hierop heeft de samenwerking in het bijzonder betrekking op de economische en sociale ontwikkeling, de ontwikkeling van het menselijk potentieel, steun voor ondernemingen (met inbegrip van de privatisering, investeringen en de ontwikkeling van financiële diensten), de landbouw- en de levensmiddelenproduktie, de energievoorziening en de civiele nucleaire veiligheid, het vervoer, het toerisme, de milieubescherming en de regionale samenwerking.

4. Er wordt speciale aandacht besteed aan maatregelen ter bevordering van de samenwerking tussen de Onafhankelijke Staten met het oog op een harmonische ontwikkeling van de regio.

5. In voorkomend geval kunnen de economische samenwerking en de andere vormen van samenwerking waarin deze Overeenkomst voorziet, worden gesteund door technische bijstand van de Gemeenschap, met inachtneming van de op de technische bijstand in de Onafhankelijke Staten betrekking hebbende communautaire Raadsverordening, de in het kader van het indicatieve programma voor de technische bijstand van de Europese Gemeenschap aan de Republiek Kazachstan overeengekomen prioriteiten, en de vastgestelde coördinatie- en tenuitvoerleggingsprocedures.

Artikel 46

Industriële samenwerking

1. Bij de samenwerking wordt in het bijzonder de bevordering nagestreefd van :
   - de ontwikkeling van commerciële banden tussen het bedrijfsleven aan beide zijden;
   - de deelneming van de Gemeenschap aan het streven van de Republiek Kazachstan om haar industrie te herstructureren;
   - de verbetering van de kwaliteit van industrieprodukten;
   - de ontwikkeling van rendabele produktie- en verwerkingscapaciteit in de grondstoffensector;
   - de uitwerking van degelijke handelsvoorschriften en -praktijken, met inbegrip van marketingmethoden voor produkten;
   - de milieubescherming;
   - de omschakeling van het defensie-apparaat.

2. De bepalingen van dit artikel laten de tenuitvoerlegging van de op ondernemingen toepasselijke concurrentievoorschriften van de Gemeenschap onverlet.

Artikel 47

Bevordering en bescherming van investeringen

1. Met inachtneming van de respectieve bevoegdheden van de Gemeenschap en de Lid-Staten is de samenwerking gericht op het creëren van een gunstig klimaat voor zowel binnenals buitenlandse particuliere investeringen, met name via de totstandbrenging van betere voorwaarden voor de bescherming van investeringen, de overdracht van kapitaal en de uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden.

2. De samenwerking is in het bijzonder gericht op de volgende doelstellingen :

   - het door de Lid-Staten en de Republiek Kazachstan sluiten van de passende overeenkomsten voor de bevordering en bescherming van investeringen;

   - het door de Lid-Staten en Republiek Kazachstan sluiten van de passende

overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belastingheffing;

- het tot stand brengen van gunstige voorwaarden voor buitenlandse investeringen in de Kazachse economie;

- de vaststelling van degelijke handelswetten en -voorwaarden, en de uitwisseling van informatie over wettelijke en bestuursrechtelijke handelwijzen op investeringsgebied;

- de uitwisseling van informatie over investeringsmogelijkheden in de vorm van onder andere handelsbeurzen, tentoonstellingen, handelsweken en andere manifestaties.

Artikel 48

Overheidsopdrachten

De partijen werken samen met het oog op de vaststelling van voorwaarden voor de gunning via openbare en op concurrentie gebaseerde procedures van contracten voor het leveren van goederen en diensten, vooral door middel van aanbestedingen.

Artikel 49

Samenwerking op het gebied van de normen en conformiteitsbeoordeling

1. De samenwerking tussen de partijen is gericht op de aanpassing aan de internationaal overeengekomen criteria, beginselen en richtsnoeren inzake kwaliteit. De te ondernemen acties dienen bevorderlijk te zijn voor de wederzijdse erkenning op het gebied van de conformiteitsbeoordeling en dienen de verbetering van de kwaliteit van de Kazachse produkten te vergemakkelijken.

2. Daartoe worden via samenwerking in het kader van technische-bijstandsprojecten de volgende doelstellingen nagestreefd :

   - de bevordering van nuttige samenwerking met de op deze gebieden gespecialiseerde organisaties en instellingen,

   - de bevordering van de toepassing van communautaire technische voorschriften en Europese normen en procedures voor conformiteitsbeoordeling,

   - de mogelijkheid praktische en technische informatie uit te wisselen met betrekking tot de kwaliteitsbeheersing.

Artikel 50

Mijnbouw en grondstoffen

1. De partijen streven naar een uitbreiding van de investeringen en van de handel op mijnbouw- en grondstoffengebied.

2. De samenwerking heeft vooral betrekking op :

   - de uitwisseling van informatie over de vooruitzichten voor de sectoren mijnbouw en non-ferrometalen;
   - de vaststelling van een juridisch kader voor de samenwerking;
   - met de handel verband houdende aangelegenheden;
   - de vaststelling en tenuitvoerlegging van milieuwetgeving;
   - de opleiding;
   - de veiligheid in de mijnindustrie.

Artikel 51

Samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie

1. De partijen bevorderen de samenwerking op het gebied van civiel wetenschappelijk onderzoek en technologische ontwikkeling (O & O) op basis van het wederzijdse voordeel daarvan, en met inachtneming van de omvang van de beschikbare middelen, van de nodige toegankelijkheid van hun respectieve programma's en van de passende regelingen voor een doeltreffende bescherming van de intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten (IER).

2. De samenwerking op het gebied van wetenschappen en technologie heeft betrekking op :

   - de uitwisseling van wetenschappelijke en technische informatie,
   - gezamenlijke O & O-activiteiten,
   - opleidingsactiviteiten en programma's ter bevordering van de mobiliteit ten behoeve van aan beide zijden bij O & O betrokken wetenschappers, onderzoekers en technici.

   De activiteiten welke in het kader van de samenwerking betrekking hebben op onderwijs en/of opleiding, dienen plaats te hebben in overeenstemming met de bepalingen van artikel 52.

   De partijen kunnen op basis van wederzijdse instemming kiezen voor andere vormen van samenwerking op wetenschappelijk en technologisch gebied.

   Bij de uitvoering van dergelijke samenwerkingsactiviteiten wordt bijzondere aandacht besteed aan de tewerkstelling elders van wetenschappers, ingenieurs, onderzoekers en technici die zich bezig hebben gehouden met onderzoek naar en/of de produktie van massavernietigingswapens.

3. De samenwerking waarop dit artikel betrekking heeft wordt ten uitvoer gelegd via afzonderlijke akkoorden waarvoor de onderhandelingen en de sluiting verlopen overeenkomstig de door elke partij vastgestelde procedures en waarin onder andere de passende IER-bepalingen worden opgenomen.

Artikel 52

Onderwijs en opleiding

1. De partijen werken samen ten einde het peil van het algemene onderwijs en de beroepskwalificaties in de Republiek Kazachstan op te trekken, zowel in de openbare als in de particuliere sector.

2. De samenwerking wordt in het bijzonder gericht op de volgende terreinen :

   - de modernisering van het hoger onderwijs en de opleidingsstelsels in de Republiek Kazachstan met inbegrip van de systemen voor de certificatie van instellingen voor hoger onderwijs en diploma's in het hoger onderwijs;
   - de opleiding van leidinggevend personeel in de openbare en de particuliere sector alsook van hogere ambtenaren op vast te stellen prioritaire terreinen;
   - de samenwerking tussen onderwijsinstellingen onderling en tussen onderwijsinstellingen en ondernemingen;
   - de mobiliteit van onderwijzend personeel, afgestudeerden, administratief personeel, jonge wetenschappers en onderzoekers, en jongeren in het algemeen;
   - de bevordering van het onderwijs op het gebied van Europese studies in de relevante instellingen;
   - het aanleren van communautaire talen;
   - de postuniversitaire opleiding van conferentietolken;
   - de opleiding van journalisten;
   - de opleiding van opleiders.

3. De mogelijke deelneming van een partij aan de respectieve programma's op onderwijsen opleidingsgebied van de andere partij zou kunnen worden overwogen in overeenstemming met hun respectieve procedures, en er zullen dan eventueel institutionele kaders en samenwerkingsprojecten worden opgezet in aansluiting op de deelneming van de Republiek Kazachstan aan het TEMPUS-programma van de Gemeenschap.

Artikel 53

Landbouw en de agro-industriële sector

De samenwerking op dit terrein is gericht op de landbouwhervorming, de modernisering, privatisering en herstructurering van de landbouwsector, van de agro-industriële sector en van de dienstensector in de Republiek Kazachstan, en het vergroten van de binnenlandse en buitenlandse afzet voor Kazachse produkten, onder voorwaarden welke de bescherming van het milieu waarborgen en met inachtneming van de noodzaak de continuïteit van de voedselvoorziening evenals de ontwikkeling van de landbouwindustrie en de verwerking en distributie van landbouwprodukten te verbeteren. De partijen streven eveneens naar een geleidelijke aanpassing van de Oekraïense normen aan de communautaire technische voorschriften betreffende al dan niet industrieel verwerkte voedingsprodukten uit de landbouw met inbegrip van de sanitaire en fytosanitaire normen.

Artikel 54

Energie

1. De samenwerking vindt plaats met inachtneming van de beginselen van de markteconomie en het Europese Energiehandvest tegen de achtergrond van de geleidelijke integratie van de energiemarkten in Europa.

2. De samenwerking strekt zich onder meer over de volgende terreinen uit :

   - het milieu-effect van energieproduktie, -voorziening en -verbruik ten einde milieuschade als gevolg van deze activiteiten te voorkomen of tot een minimum te beperken;
   - verbetering van de kwaliteit en de continuïteit van de energievoorziening, inclusief diversificatie van de leveranciers, op een wijze die uit economisch en milieu-oogpunt verantwoord is;
   - de uitstippeling van het energiebeleid;
   - verbetering van het beheer en de regulering van de energiesector in overeenstemming met de eisen van een markteconomie;
   - de totstandbrenging van de institutionele, wettelijke, fiscale en andere voorwaarden die nodig zijn om verhoogde handel en investeringen in energie te stimuleren;
   - de bevordering van energiebesparing en een efficiënt energiegebruik;
   - de modernisering van de energie-infrastructuur;
   - verbetering van de technologieën bij de levering en het eindverbruik van de verschillende vormen van energie;
   - het beheer en de technische opleiding in de energiesector;
   - continuïteit bij de energievoorziening en het energievervoer en de doorvoer van energie en grondstoffen voor de energieproduktie.

Artikel 55

Milieu

1. Met inachtneming van het Europese Energiehandvest ontwikkelen en versterken partijen hun samenwerking op het gebied van het milieu en de volksgezondheid.

2. De samenwerking beoogt bestrijding van het milieubederf en met name :

   - daadwerkelijke controle van de verontreinigingsniveaus en beoordeling van het milieu; informatiesysteem met betrekking tot de milieutoestand;
   - bestrijding van lokale, regionale en grensoverschrijdende lucht- en waterverontreiniging;
   - ecologisch herstel;
   - duurzame, doeltreffende en uit milieuoogpunt doelmatige energieproduktie en -gebruik;
   - de veiligheid van industriële installaties;

- de classificatie en veilige behandeling van chemische produkten;
- verbetering van de kwaliteit van het water;
- beperking, recycling en veilige verwijdering van afval; tenuitvoerlegging van het Verdrag van Bazel;
- onderzoek van de milieu-effecten van de landbouw, bodemerosie en chemische verontreiniging;
- de bescherming van bossen;
- de instandhouding van de biodiversiteit, beschermde gebieden en duurzaam gebruik en beheer van biologische rijkdommen;
- planning van het landgebruik, met inbegrip van nieuwbouwplanning en stadsplanning;
- toepassing van economische en fiscale instrumenten;
- onderzoek van klimaatsveranderingen op wereldniveau;
- milieu-opvoeding en -bewustmaking;
- tenuitvoerlegging van het Verdrag van Espoo inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband.

3. De samenwerking vindt met name plaats via :

- de opstelling van plannen voor rampen en andere noodsituaties;
- uitwisseling van informatie en deskundigen, onder meer op het gebied van de overdracht van schone technologieën en het veilige en uit milieuoogpunt verantwoorde gebruik van biotechnologieën;
- gezamenlijke onderzoeksactiviteiten;
- verbeteringen van wetgeving (communautaire normen);
- samenwerking in regionaal verband (met inbegrip van samenwerking in het kader van het Europees Milieu-agentschap en op internationaal niveau;
- uitstippeling van strategieën, vooral in verband met wereldomvattende en klimatologische kwesties en tevens met het oog op de totstandbrenging van duurzame ontwikkeling;
- milieu-effectstudies.

Artikel 56

Vervoer

Partijen ontwikkelen en versterken hun samenwerking op vervoergebied.

De samenwerking beoogt onder meer de herstructurering en modernisering van de vervoersystemen en -netwerken in de Republiek Kazachstan en de ontwikkeling en verzekering, in voorkomend geval, van de compatibiliteit van de vervoersystemen in het kader van de verwezenlijking van een meer geïntegreerd vervoerstelsel.

De samenwerking omvat onder meer :

- de modernisering van het beheer en de exploitatie van het wegvervoer, de spoorwegen, havens en luchthavens;
- de modernisering en ontwikkeling van de spoorweg-, waterweg-, weg-, haven-, luchthaven-, en luchtvaartinfrastructuur, inclusief de modernisering van de belangrijkste verbindingen van gemeenschappelijk belang en de transeuropese verbindingen voor voornoemde vervoertakken;
- de bevordering en ontwikkeling van het multimodale vervoer;
- de bevordering van gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's;
- de totstandbrenging van het wettelijk en institutioneel kader voor beleidsontwikkeling en
- uitvoering, inclusief privatisering van de vervoersector.

Artikel 57

Ruimte

Met inachtneming van de respectieve bevoegdheden van de Gemeenschap, haar Lid-Staten en het Europees Ruimteagentschap bevorderen partijen in voorkomend geval samenwerking op lange termijn wat betreft onderzoek, ontwikkeling en commerciële toepassingen op het gebied van de civiele ruimte. Partijen zullen bijzondere aandacht besteden aan initiatieven die de complementariteit van hun respectieve ruimteactiviteiten ten volle benutten.

Artikel 58

Post en telecommunicatie

Binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden verruimen en versterken partijen hun samenwerking op de volgende terreinen :

- de uitstippeling van strategieën en richtsnoeren voor de ontwikkeling van de sector telecommunicatie en de post;
- de ontwikkeling van de beginselen van een tariefbeleid en marketing op het gebied van telecommunicatie en post;
- de bevordering van de ontwikkeling van projecten voor telecommunicatie en post en het aantrekken van investeringen;
- verhoging van de efficiëntie en kwaliteit van telecommunicatie en post, onder meer via de liberalisatie van de activiteiten in subsectoren;
- de geavanceerde toepassing van telecommunicatie, met name op het gebied van de elektronische overdracht van kapitaal;
- beheer van telecommunicatienetwerken en hun "optimalisering";
- een passende regelgevingsbasis voor de verstrekking van telecommunicatie- en postdiensten en voor het gebruik van een radiofrequentiespectrum;
- opleiding op het gebied van telecommunicatie en post met het oog op exploitatie onder marktvoorwaarden.

Artikel 59

Financiële dienstverlening

De samenwerking beoogt met name vergemakkelijking van het betrekken van de Republiek Kazachstan bij algemeen erkende onderlinge verrekeningssystemen. De technische bijstand is toegespitst op :

- de ontwikkeling van het bankwezen en de financiële dienstverlening, de ontwikkeling van een gemeenschappelijke markt van kredietmiddelen, het betrekken van de Republiek Kazachstan bij een algemeen erkend onderling verrekeningssysteem;

- de ontwikkeling van een belastingstelsel en fiscale instellingen in de Republiek Kazachstan en de uitwisseling van ervaringen en personeelsopleiding op fiscaal gebied;

- de ontwikkeling van het verzekeringswezen, hetgeen onder meer een gunstig kader zal vormen voor de deelneming van communautaire maatschappijen aan de totstandbrenging van joint ventures in de verzekeringssector in de Republiek Kazachstan alsmede de ontwikkeling van de exportkredietverzekering.

Deze samenwerking draagt met name bij tot de bevordering van het aanknopen van betrekkingen tussen de Republiek Kazachstan en de Lid-Staten van de EG in de sector financiële dienstverlening.

Artikel 60

Het witwassen van geld

1. Partijen zijn het eens over de noodzaak al het nodige te doen en samen te werken ten einde te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van inkomsten uit criminele activiteiten in het algemeen en drugsmisdrijven in het bijzonder.

2. De samenwerking op dit gebied omvat administratieve en technische bijstand met het oog op de vaststelling van passende normen ter voorkoming van het witwassen van geld die gelijkwaardig zijn aan de in deze door de Gemeenschap en internationale fora, in het bijzonder de Financial Action Task Force (FATF), gehanteerde.

Artikel 61

Regionale ontwikkeling

1. Partijen versterken hun samenwerking op het gebied van de planning van regionale ontwikkeling en landgebruik.

2. Daartoe stimuleren zij de uitwisseling door de nationale, regionale en plaatselijke overheden van informatie over beleid inzake regionale planning en planning van het landgebruik en over methoden voor het uitstippelen van regionaal beleid met speciale aandacht voor de ontwikkeling van probleemgebieden.

   Zij moedigen tevens directe contacten aan tussen de respectieve regio's en openbare organisaties die verantwoordelijk zijn voor de planning van de regionale ontwikkeling ten einde onder meer methoden en wijzen van stimulering van regionale ontwikkeling uit te wisselen.

Artikel 62

Sociale samenwerking

1. Partijen ontwikkelen hun samenwerking op het gebied van de gezondheid en veiligheid met het oog op verbetering van het beschermings- en veiligheidsniveau van werknemers.

   De samenwerking omvat met name :

   - vorming en opleiding op het gebied van gezondheids- en veiligheidszaken waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de sectoren van bedrijvigheid met grote risico's;
   - de ontwikkeling en bevordering van preventieve maatregelen ter bestrijding van beroepsziekten en andere met het beroep samenhangende aandoeningen;
   - de voorkoming van risico's van het zich voordoen van ernstige ongevallen en het beheer van giftige chemische stoffen;
   - onderzoek ter ontwikkeling van fundamentele kennis omtrent de werkomgeving en de gezondheid en veiligheid van werknemers.

2. Op het gebied van de werkgelegenheid omvat de samenwerking met name technische bijstand met het oog op :

   - optimalisering van de arbeidsmarkt;
   - modernisering van de arbeidsbemiddelings- en adviseringsdiensten;
   - planning en beheer van de herstructureringsprogramma's;
   - stimulering van de ontwikkeling van lokale werkgelegenheid;
   - uitwisseling van informatie over programma's inzake soepele tewerkstelling, inclusief programma's die het oprichten van eigen ondernemingen bevorderen.

3. Partijen besteden bijzondere aandacht aan samenwerking op het gebied van de sociale bescherming die onder meer samenwerking bij het plannen en ten uitvoer leggen van sociale hervormingen in de Republiek Kazachstan omvat.

   Deze hervormingen beogen de ontwikkeling in de Republiek Kazachstan van aan markteconomieën inherente beschermingsmethoden en omvatten alle terreinen van de sociale bescherming.

Artikel 63

Toerisme

Partijen verhogen en ontwikkelen hun samenwerking die omvat :

- vergemakkelijking van het toerisme;
- samenwerking tussen officiële vreemdelingenverkeersorganen;
- verhoging van de informatiestroom;
- overdracht van know-how;
- bestudering van de mogelijkheden voor gezamenlijke acties;
- opleiding voor de ontwikkeling van het toerisme.

Artikel 64

Midden- en kleinbedrijf

1. Partijen streven ernaar het midden- en kleinbedrijf en hun verenigingen en de samenwerking tussen bedrijven in de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan te ontwikkelen en te versterken.

2. De samenwerking omvat technische bijstand, met name op de volgende terreinen :

   - de ontwikkeling van een wettelijk kader voor het midden- en kleinbedrijf;
   - de ontwikkeling van een passende infrastructuur (een bureau ter ondersteuning van het midden- en kleinbedrijf, communicatie, bijstand voor de oprichting van een fonds voor het midden- en kleinbedrijf);
   - de ontwikkeling van technologieparken.

Artikel 65

Informatie en communicatie

Partijen steunen de ontwikkeling van moderne methoden van informatiebeheersing, zich mede over de media uitstrekkend, en stimuleren een doeltreffende onderlinge uitwisseling van informatie. Er wordt prioriteit verleend aan programma's die het grote publiek basisinformatie over de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan verstrekken, waarbij, waar mogelijk, toegang wordt verleend tot databanken met volledige eerbiediging van de intellectuele eigendomsrechten.

Artikel 66

Consumentenbescherming

Partijen werken nauw samen met het oog op de verwezenlijking van verenigbaarheid tussen hun consumentenbeschermingssystemen. Deze samenwerking kan omvatten de uitwisseling van informatie op wetgevend gebied en institutionele hervormingen, de totstandbrenging van permanente systemen van wederzijdse informatie over gevaarlijke produkten, verbetering van de aan de consument verstrekte informatie, met name over prijzen, kenmerken van produkten en geboden diensten, de organisatie van uitwisselingen tussen de vertegenwoordigers van de belangen van consumenten en verhoging van de verenigbaarheid van de verschillende vormen van consumentenbeschermingsbeleid en de organisatie van studiebijeenkomsten en opleidingsperioden.

Artikel 67

Douane

1. Het doel van de samenwerking is ervoor te zorgen dat alle op goedkeuring wachtende bepalingen betreffende de handel en eerlijke handel worden nageleefd en dat het douanesysteem van de Republiek Kazachstan aan dat van de Gemeenschap wordt aangepast.

2. De samenwerking omvat in het bijzonder de volgende elementen :

   - uitwisseling van informatie;
   - verbetering van de werkmethoden;
   - invoering van een gecombineerde nomenclatuur en het enig administratief document;
   - het op elkaar aansluiten van de doorvoersystemen van de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan;
   - vereenvoudiging van controles op en formaliteiten bij het goederenvervoer;
   - steun bij de invoering van moderne douane-informatiesystemen;
   - de organisatie van studiebijeenkomsten en opleidingsperioden.

   Waar nodig, wordt technische bijstand verstrekt.

3. Onverminderd de verdere in deze Overeenkomst en met name in artikel 70 overeengekomen samenwerking vindt de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten in douanezaken van partijen overeenkomstig het bepaalde in protocol nr. 1 plaats.

Artikel 68

Statistische samenwerking

De samenwerking op dit gebied beoogt de ontwikkeling van een efficiënt statistisch systeem dat snel de betrouwbare statistieken kan leveren die nodig zijn om het proces van economische hervorming te ondersteunen en te controleren en een bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van het particulier ondernemerschap in de Republiek Kazachstan.

Partijen werken met name op de volgende terreinen samen :

- aanpassing van het statistisch systeem van Kazachstan aan internationale methoden, normen en classificaties;
- uitwisseling van statistische gegevens;
- het leveren van de nodige statistische macro- en micro-economische gegevens om economische hervormingen uit te voeren en te beheren.

De bijdrage van de Gemeenschap om dit doel te verwezenlijken, bestaat in het leveren van technische bijstand aan de Republiek Kazachstan.

Artikel 69

Economie

Partijen vergemakkelijken het proces van economische hervorming en de coördinatie van hun economisch beleid door hun samenwerking die gericht is op het verkrijgen van een beter inzicht in de grondslagen van hun respectieve economieën en de uitstippeling en tenuitvoerlegging van economisch beleid in markteconomieën. Daartoe wisselen partijen informatie uit over macro-economische resultaten en vooruitzichten.
De Gemeenschap verstrekt technische bijstand om :

- de Republiek Kazachstan bij te staan in haar economisch hervormingsproces door het verstrekken van deskundige en technische adviezen;
- samenwerking tussen economen aan te moedigen ten einde de overdracht van know-how voor de uitstippeling van economisch beleid te bespoedigen en te zorgen voor ruime verspreiding van onderzoek dat voor het beleid van belang kan zijn.

Artikel 70

Verdovende middelen

Partijen werken in het kader van hun respectieve bevoegdheden samen aan verhoging van de efficiëntie van het beleid en de maatregelen om de illegale produktie en levering van en de handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen, inclusief voorkoming van het oneigenlijk gebruik van precursoren, tegen te gaan, alsmede aan bevordering van de preventie en terugdringing van de vraag naar verdovende middelen. De samenwerking op dit gebied is gebaseerd op onderling overleg en nauwe coördinatie tussen partijen over de doelstellingen en maatregelen op de verschillende met verdovende middelen verband houdende terreinen.

Artikel 71

Samenwerking op het gebied van voorkoming van illegale activiteiten

Partijen brengen samenwerking tot stand ter voorkoming van illegale activiteiten, zoals :

- illegale immigratie en de illegale aanwezigheid van natuurlijke personen van hun nationaliteit op hun respectieve grondgebieden, met inachtneming van het beginsel en de praktijk van wedertoelating;
- illegale economische activiteiten, met inbegrip van corruptie;
- illegale transacties in verschillende goederen, inclusief industriële afvalprodukten;
- het namaken van produkten;
- de illegale handel in verdovende middelen en psychotrope stoffen.

De samenwerking op bovengenoemde terreinen zal zijn gebaseerd op wederzijds overleg en nauwe coördinatie en zal voorzien in technische en administratieve bijstand, omvattende :

- het ontwerpen van nationale wetgeving op het terrein van voorkoming van illegale activiteiten;
- de oprichting van voorlichtingscentra;
- verhoging van de doeltreffendheid van instellingen die zich met het voorkomen van illegale activiteiten bezighouden;
- de opleiding van personeel en de ontwikkeling van onderzoeksinfrastructèuur;
- de uitwerking van over en weer aanvaardbare maatregelen die illegale activiteiten verhinderen.

TITEL VII : CULTURELE SAMENWERKING

Artikel 72

Partijen verbinden zich ertoe culturele samenwerking te bevorderen en te vergemakkelijken. In voorkomend geval kunnen de culturele samenwerkingsprogramma's van de Gemeenschap of de programma's van een of meer Lid-Staten het voorwerp van samenwerking vormen en kunnen verdere activiteiten van wederzijds belang worden ontwikkeld.

TITEL VIII : FINANCIELE SAMENWERKING

Artikel 73

Met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van deze Overeenkomst en in overeenstemming met de artikelen 74, 75 en 76 komt de Republiek Kazachstan in aanmerking voor tijdelijke financiële steun van de Gemeenschap die de vorm aanneemt van technische bijstand in de vorm van subsidies ten einde de economische hervorming van de Republiek Kazachstan te bespoedigen.

Artikel 74

Deze financiële steun wordt geleverd in het kader van TACIS, zoals in de desbetreffende communautaire verordening van de Raad bepaald.

Artikel 75

De doelstellingen en terreinen van de financiële steun van de Gemeenschap worden vastgesteld in een indicatief programma dat een afspiegeling vormt van de door de twee partijen vast te stellen prioriteiten waarbij rekening wordt gehouden met de behoeften van de Republiek Kazachstan, haar sectoriële opnemingscapaciteiten en de met de hervorming geboekte voortgang. Partijen stellen de Samenwerkingsraad van een en ander in kennis.

Artikel 76

Om optimaal profijt te kunnen trekken uit de beschikbare middelen zorgen partijen ervoor dat de technische bijstandsbijdragen van de Gemeenschap worden toegekend in nauwe coördinatie met die uit andere financieringsbronnen, zoals de Lid-Staten, andere landen en internationale organisaties, zoals de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling.

TITEL IX : INSTITUTIONELE, ALGEMENE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 77

Hierbij wordt een Samenwerkingsraad opgericht, die toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst. Deze Samenwerkingsraad komt eens per jaar op Ministersniveau bijeen. Hij behandelt alle belangrijke vraagstukken die zich in het kader van de Overeenkomst voordoen, en alle andere, bilaterale of internationale vraagstukken van gemeenschappelijk belang om de doelstellingen van deze Overeenkomst te bereiken. De Samenwerkingsraad kan tevens doelgerichte aanbevelingen doen in onderlinge overeenstemming tussen beide partijen.

Artikel 78

1. De Samenwerkingsraad bestaat uit leden van de Raad van de Europese Gemeenschappen en leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds en uit leden van de regering van de Kazachse Republiek anderzijds.

2. De Samenwerkingsraad stelt zijn eigen procedurevoorschriften vast.

3. De Samenwerkingsraad wordt beurtelings voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Gemeenschap en door een lid van de regering van de Kazachse Republiek.

Artikel 79

1. De Samenwerkingsraad wordt bij de vervulling van zijn taken bijgestaan door een Samenwerkingscomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad van de Europese Unie en van leden van de Commissie van de Europese Gemeenschappen enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de regering van de Kazachse Republiek anderzijds. Gewoonlijk zullen dit hooggeplaatste ambtenaren zijn. Het Samenwerkingscomité wordt beurtelings voorgezeten door de Gemeenschap en de Kazachse Republiek.

   In zijn procedurevoorschriften zal de Samenwerkingsraad de taken van de Samenwerkingsraad bepalen. Deze omvatten onder meer de voorbereiding van de vergaderingen van de Samenwerkingsraad en de vaststelling van de werkwijze van het Comité.

2. De Samenwerkingsraad mag ongeacht welke van zijn bevoegdheden aan het Samenwerkingscomité delegeren dat voor continuïteit zal zorgen tussen de vergaderingen van de Samenwerkingsraad.

Artikel 80

De Samenwerkingsraad mag besluiten ieder ander speciaal comité of lichaam dat hem bij de uitvoering van zijn taken kan helpen, op te richten en bepaalt de samenstelling en taken van dergelijke comités of lichamen en hoe zij zullen functioneren.

Artikel 81

Bij het onderzoek van ongeacht welke kwestie die zich voordoet in het kader van de Overeenkomst met betrekking tot een bepaling betreffende een artikel van de GATT houdt de Samenwerkingsraad zoveel mogelijk rekening met de algemeen gebruikelijke interpretatie van het artikel van de GATT in kwestie door de overeenkomstsluitende partijen bij de Algemene Overeenkomst.

Artikel 82

Er wordt een Parlementair Samenwerkingscomité opgericht. Dit zal als forum dienen, waar leden van het Parlement van de Kazachse Republiek en het Europees Parlement elkander kunnen ontmoeten en met elkander van gedachten kunnen wisselen. Het Comité komt met door hem zelf te bepalen tussenpozen bijeen.

Artikel 83

1. Het Parlementaire Samenwerkingscomité bestaat uit leden van het Europees Parlement enerzijds, en uit leden van het Parlement van de Republiek Kazachstan anderzijds.

2. Het Parlementaire Samenwerkingscomité stelt zijn eigen procedurevoorschriften vast.

3. Het Parlementaire Samenwerkingscomité wordt bij toerbeurt door het Europees Parlement en door het Parlement van de Republiek Kazachstan voorgezeten, volgens de in zijn procedurevoorschriften op te nemen bepalingen.

Artikel 84

Het Parlementaire Samenwerkingscomité mag bij de Samenwerkingsraad ter zake doende inlichtingen over de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst inwinnen. De Samenwerkingsraad verstrekt het Samenwerkingscomité de verlangde informatie.

Het Parlementaire Samenwerkingscomité wordt ingelicht over de aanbevelingen van de Samenwerkingsraad.

Het Parlementaire Samenwerkingscomité mag aanbevelingen doen aan de Samenwerkingsraad.

Artikel 85

1. Binnen het toepassingsgebied van de Overeenkomst, beijvert elk van de partijen zich om ervoor te zorgen dat natuurlijke personen en rechtspersonen van de andere partij, zonder discriminatie ten opzichte van haar eigen onderdanen, toegang krijgen tot de ter zake bevoegde gerechtshoven en administratieve lichamen van beide partijen, ter bescherming van hun individuele rechten en hun eigendomsrechten, waaronder ook die betreffende intellectuele, industriële en commerciële eigendom.

2. Binnen de grenzen van hun respectieve bevoegdheden zetten beide partijen zich in om :

   - arbitrage aan te moedigen bij geschillen die voortkomen uit handels- en samenwerkingstransacties tussen economische subjecten van de Gemeenschap en de Republiek Kazachstan;
   - overeen te komen dat wanneer een geschil ter arbitrage wordt voorgelegd elke partij bij het geschil, behalve wanneer de regels van de arbitrage-instantie die door beide partijen is gekozen anders bepalen, haar eigen arbiter kiest, ongeacht diens nationaliteit en dat de voorzitter de derde arbiter of de enige arbiter een ingezetene van een derde staat mag zijn;
   - hun economische subjecten aan te bevelen in onderling overleg de wetgeving te kiezen die van toepassing is op hun contracten;
   - aan te moedigen dat een beroep wordt gedaan op de arbitragevoorschriften die zijn uitgewerkt door de Commissie van de Verenigde Naties inzake Internationaal Handelsrecht (Uncitral) en arbitrage door een andere instantie of staat die het verdrag hebben ondertekend over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse arbitrale uitspraken dat op 10 juni 1958 in New York werd gesloten.

Artikel 86

Niets in de Overeenkomst zal een Overeenkomstsluitende Partij beletten maatregelen te nemen:

a) die zij nodig acht om de onthulling van informatie die tegen haar vitale veiligheidsbelangen indruist, te beletten;

b) die verband houden met de produktie van of de handel in wapens, munitie of oorlogsmateriaal of met onderzoek, ontwikkeling of produktie die absoluut vereist zijn voor verdedigingsdoeleinden, mits dergelijke maatregelen geen afbreuk doen aan de concurrentievoorwaarden voor produkten die niet voor specifiek militaire doeleinden bestemd zijn;

c) die zij van vitaal belang voor haar eigen veiligheid acht, in geval van ernstige binnenlandse beroeringen die de handhaving van recht en orde in gevaar brengen in tijden van oorlog of ernstige internationale spanningen die een oorlogsdreiging inhouden of om verplichtingen na te komen, die zij voor de instandhouding van de vrede en de internationale veiligheid is aangegaan;

d) die zij nodig acht om haar internationale verplichtingen en verbintenissen na te komen met betrekking tot de controle op het tweeledig gebruik van industriële goederen en technologieën.

Artikel 87

1. Op de door de Overeenkomst bestreken terreinen en onverminderd eventueel daarin neergelegde bijzondere bepalingen geldt het volgende :

   - de regelingen die Kazachstan ten opzichte van de Gemeenschap toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen de Lid-Staten, hun onderdanen dan wel hun bedrijven of firma's;

   - de regelingen die de Gemeenschap ten opzichte van Kazachstan toepast zullen geen aanleiding geven tot discriminatie tussen onderdanen van Kazachstan dan wel bedrijven of firma's uit de Republiek Kazachstan.

2. Het bepaalde in lid 1 doet geen afbreuk aan het recht van de Overeenkomstsluitende Partijen om de ter zake doende bepalingen van hun belastingwetgeving toe te passen op belastingplichtingen, die niet in dezelfde situatie verkeren ten aanzien van hun vaste woonplaats.

Artikel 88

1. Elk van beide Partijen mag ieder geschil dat verband houdt met de toepassing of de interpretatie van de Overeenkomst aan de Samenwerkingsraad voorleggen.

2. De Samenwerkingsraad kan het geschil bij aanbeveling beslechten.

3. Indien het geschil niet overeenkomstig lid 2 van dit artikel kan worden beslecht, mag elk van beide Partijen de andere van de benoeming van een bemiddelaar in kennis stellen; de andere partij moet dan binnen twee maanden een tweede bemiddelaar benoemen. Voor de toepassing van deze procedure worden de Gemeenschap en haar Lid-Staten geacht één der beide Partijen bij het geschil te zijn.

   De Samenwerkingsraad benoemt een derde bemiddelaar.

   De aanbevelingen van de bemiddelaars worden met meerderheid van stemmen genomen. Dergelijke aanbevelingen zijn niet bindend voor de Overeenkomstsluitende Partijen.

Artikel 89

De partijen komen overeen op verzoek van elk van de partijen onmiddellijk overleg te plegen via passende kanalen om kwesties met betrekking tot de interpretatie of tenuitvoerlegging van deze Overeenkomst en andere relevante aspecten van de betrekkingen tussen de partijen te bespreken.

De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan en gelden onverminderd de artikelen 13, 88 en 94.

Artikel 90

De behandeling van de Kazachse Republiek zal niet gunstiger zijn dan die welke de Lid-Staten onderling toepassen.

Artikel 91

In de Overeenkomst wordt onder de term "partijen" verstaan de Kazachse Republiek enerzijds en de Gemeenschap, of de Lid-Staten, of de Gemeenschap en de Lid-Staten, in overeenstemming met hun respectievelijke bevoegdheden, anderzijds.

Artikel 92

Het Verdrag inzake het Europees Energiehandvest en de protocollen daarvan zijn bij de inwerkingtreding van toepassing op zaken die onder deze Overeenkomst ressorteren en onder dit Verdrag en de protocollen daarvan vallen maar alleen in de mate waarin een dergelijke toepassing hierin is voorzien.

Artikel 93

De Overeenkomst wordt gesloten voor een aanvankelijke periode van tien jaar waarna de Overeenkomst automatisch met een jaar wordt verlengd mits één van beide partijen de andere partij zes maanden voor de Overeenkomst verstrijkt schriftelijk in kennis stelt van opzegging.

Artikel 94

1. De partijen treffen alle algemene of specifieke maatregelen die vereist zijn om aan hun verplichtingen krachtens de Overeenkomst te voldoen. Zij zullen erop toezien dat de in de Overeenkomst aangegeven doelstellingen worden bereikt.

2. Indien een van beide partijen van mening is dat de andere partij een verplichting krachtens de Overeenkomst niet is nagekomen, mag zij passende maatregelen treffen. Alvorens zulks te doen, verstrekt deze partij, behalve in bijzonder dringende gevallen, de Samenwerkingsraad alle ter zake doende gegevens die nodig zijn voor een grondig onderzoek van de situatie om een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te vinden.

   Bij de keuze van deze maatregelen moet voorrang worden gegeven aan die welke de goede werking van de Overeenkomst het minst verstoren. Deze maatregelen worden onmiddellijk ter kennis van de Samenwerkingsraad gebracht, die daaromtrent overleg moet plegen indien de andere partij zulks verlangt.

Artikel 95

De bijlagen I, II, III en het protocol maken een wezenlijk onderdeel uit van de Overeenkomst.

Artikel 96

Totdat er onder de onderhavige Overeenkomst gelijkwaardige rechten zijn verworven voor zowel individuen als ondernemers, zal de Overeenkomst geen afbreuk doen aan rechten die hun worden verzekerd door bestaande overeenkomsten, welke bindend zijn voor één of meer Lid-Staten enerzijds, en voor de Kazachse Republiek anderzijds met uitzondering van gebieden die tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoren en zonder afbreuk te doen aan de verplichtingen van de Lid-Staten die voortvloeien uit deze Overeenkomst op gebieden die tot hun bevoegdheid behoren.

Artikel 97

De Overeenkomst is van toepassing op, enerzijds, de grondgebieden waar de Verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal worden toegepast, onder de in die verdragen gestelde voorwaarden en, anderzijds, op het grondgebied van de Kazachse Republiek.

Artikel 98

Deze Overeenkomst zal worden gedeponeerd bij het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.

Artikel 99

De Overeenkomst is opgesteld in tweevoud in de Deense, de Nederlandse, de Engelse, de Franse, de Duitse, de Italiaanse, de Spaanse, de Griekse, de Portugese en de Kazachse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Artikel 100

De Overeenkomst wordt door de Overeenkomstsluitende Partijen volgens hun eigen procedures goedgekeurd.

De Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand na de datum waarop de overeenkomstsluitende Partijen elkaar kennisgeving doen van het feit dat de in de eerste alinea bedoelde procedures zijn voltooid.

Bij haar inwerkingtreding komt de Overeenkomst, wat de betrekkingen tussen de Kazachse Republiek en de Gemeenschap betreft in de plaats van de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap, de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken inzake handel en commerciële en economische samenwerking die op 18 december 1989 in Brussel werd ondertekend.

Artikel 101

Indien de bepalingen van bepaalde onderdelen van deze Overeenkomst in afwachting van de voltooiing van de procedures die noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van deze Overeenkomst in 1994 in werking treden door middel van een Interimovereenkomst tussen de Gemeenschap en de Kazachse Republiek, komen de overeenkomstsluitende Partijen overeen dat de term "datum van inwerkingtreding" in dat geval betekent de datum van inwerkingtreding van de Interimovereenkomst.

LIJST VAN BIJLAGEN

Bijlage I Uitzonderingen op de meestbegunstigingsclausule ten aanzien van voordelen die de Onafhankelijke Staten onderling toekennen (artikel 8).

Bijlage II Voorbehouden van de Gemeenschap overeenkomstig artikel 23, lid 1, onder b)

Bijlage III IER-overeenkomsten (artikel 43)

Protocol nr. I betreffende wederzijdse bijstand in douanezaken

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 13

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 23

Gemeenschappelijke verklaring betreffende het begrip "zeggenschap" in artikel 25, onder b), en artikel 37

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 43

Gemeenschappelijke verklaring betreffende artikel 94

BIJLAGE I

Indicatieve lijst van voordelen die de Republiek Kazachstan overeenkomstig artikel 8, lid 3, aan de Onafhankelijke Staten toekent:

1. Armenië, Wit-Rusland, Estland, Georgië, Litouwen, Moldavië, Oekraïne, Turkmenistan, Rusland.
Geen invoerrechten.
Er worden geen uitvoerrechten geheven van goederen die in het kader van verrekeningsovereenkomsten en overeenkomsten tussen de staten worden geleverd, tot de hoeveelheden die in deze overeenkomsten zijn vastgesteld.
Bij uitvoer en bij invoer wordt geen BTW geheven. Bij uitvoer worden geen accijnzen geheven.
Alle uitvoercontingenten van de Onafhankelijke Staten voor de leverantie van produkten in het kader van de jaarlijkse overeenkomsten inzake handel en samenwerking tussen de staten worden op dezelfde wijze geopend als die voor leveringen ten behoeve van de staten.

2. In het handelsverkeer met Armenië, Wit-Rusland, Estland, Georgië, Litouwen, Moldavië, Oekraïne en Turkmenistan kunnen de betalingen in roebels worden gedaan
In het handelsverkeer met Rusland kunnen de betalingen in roebels of tenge worden gedaan.
Alle Onafhankelijke Staten - speciaal systeem voor niet commerciële transacties, met inbegrip van de uit deze transacties voortvloeiende betalingen.

3. Alle Onafhankelijke Staten - speciaal systeem van lopende rekeningen.

4. Alle Onafhankelijke Staten - speciaal prijzenstelsel voor de handel in bepaalde grondstoffen en halffabrikaten.

5. Alle Onafhankelijke Staten - speciale voorwaarden voor het transitoverkeer.

6. Alle Onafhankelijke Staten - bijzondere douaneprocedures.

BIJLAGE II

Voorbehouden van de Gemeenschap overeenkomstig artikel 23, lid 1, onder b)

Mijnbouw

In sommige Lid-Staten kan voor de ontginning van ertsen door ondernemingen waarin onderdanen van de EG geen daadwerkelijke zeggenschap hebben een vergunning vereist zijn.

Visserij

Tenzij anders bepaald is de toegang tot en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en visserijgronden die zich bevinden in maritieme wateren die onder de soevereniteit of de jurisdictie van Lid-Staten van de Gemeenschap vallen, beperkt tot vissersvaartuigen die de vlag van een Lid-Staat van de Gemeenschap voeren en die op het grondgebied van de Gemeenschap geregistreerd zijn.

Aankoop van onroerend goed

In sommige Lid-Staten is de aankoop van onroerend goed door niet-EG-ondernemingen aan beperkingen onderworpen.

Audiovisuele diensten met inbegrip van de radio-omroep

Wat produktie en distributie betreft, met inbegrip van het uitzenden en andere vormen van transmissie aan het publiek, kan de nationale behandeling beperkt zijn tot audiovisuele werken die aan bepaalde criteria ten aanzien van de oorsprong voldoen.

Telecommunicatiediensten, met inbegrip van mobiele verbindingen en satellietverbindingen

Gereserveerde diensten

In sommige Lid-Staten is de markttoegang voor complementaire diensten en infrastructuur aan beperkingen onderhevig.

Vrije beroepen

Beperkt tot natuurlijke personen die onderdanen zijn van de Lid-Staten. Onder bepaalde voorwaarden kan aan deze personen toestemming tot het oprichten van ondernemingen worden verleend.

Landbouw

In bepaalde Lid-Staten wordt de nationale behandeling niet toegekend aan ondernemingen waarin onderdanen van de EG geen daadwerkelijke zeggenschap hebben en die een landbouwbedrijf wensen op te richten. De aankoop van wijngaarden door ondernemingen waarin onderdanen van de EG geen daadwerkelijke zeggenschap hebben, is afhankelijk gesteld van een kennisgeving of, indien nodig, een vergunning.

Persagentschappen

In sommige Lid-Staten is de deelneming van buitenlanders in uitgeverijen en omroeporganisaties aan beperkingen onderhevig.

BIJLAGE III

IER-overeenkomsten (artikel 43)

1. Artikel 43, lid 2, heeft betrekking op de hierna volgende multilaterale overeenkomsten:

- Berner-conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Akte van Parijs, 1971);

- Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties (Rome, 1961);

- Protocol bij de schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken (Madrid, 1989);

- Overeenkomst van Nice betreffende de internationale classificatie van de waren en diensten ten behoeve van de inschrijving van merken (Genève 1977, geamendeerd in 1979);

- Verdrag van Budapest inzake de internationale erkenning van het depot van micro-organismen ten dienste van de octrooiverlening (1977, gewijzigd in 1980);

- Internationaal Verdrag tot bescherming van kweekprodukten (UPOV) (Akte van Genève, 1991)

2. De Samenwerkingsraad kan aanbevelen dat artikel 43, lid 2, van toepassing op andere multilaterale overeenkomsten. Indien zich problemen voordoen op het gebied van de intellectuële, de industriële en de commerciële eigendom die gevolgen hebben voor de omstandigheden waaronder het handelsverkeer plaats vindt, wordt op verzoek van een der Partijen ten spoedigste overleg gepleegd ten einde een voor beide Partijen bevredigende oplossing te vinden voor het probleem.

3. De Partijen bevestigen het belang dat zij hechten aan de verplichtingen die voortvloeien uit de hiernavolgende multilaterale overeenkomsten :

   - Verdrag van Parijs tot bescherming van de industriële eigendom (Akte van Stockholm, 1967, geamendeerd in 1979);

   - Schikking van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken (Akte van Stockholm, 1967, geamendeerd in 1979);

   - Verdrag tot samenwerking inzake octrooien (Octrooiensamenwerkingsverdrag) (Washington 1970, geamendeerd in 1979 en gewijzigd in 1984);

4. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze overeenkomst kent de Republiek Kazachstan aan ondernemingen en onderdanen van de Gemeenschap wat de erkenning en de bescherming van intellectuële, industriële en commerciële eigendom betreft, een behandeling toe die niet minder gunstig is dan die welke dit land uit hoofde van bilaterale overeenkomsten en enig ander derde land toekent.

5. De bepalingen van lid 4 zijn niet van toepassing op de voordelen die de Republiek Kazachstan op een daadwerkelijke grondslag van reciprociteit aan enig derde land toekent of op de voordelen die de Republiek Kazachstan aan een ander land van de voormalige Sovjet-Unie toekent.

PROTOCOL BETREFFENDE WEDERZIJDSE BIJSTAND TUSSEN DE ADMINISTRATIEVE AUTORITEITEN IN DOUANEZAKEN

Artikel 1

Definities

Voor de toepassing van dit protocol wordt verstaan onder:

a) douanewetgeving: de op het grondgebied van de Partijen geldende voorschriften betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van goederen en de plaatsing van goederen onder een douaneregeling, met inbegrip van de door Partijen ingestelde verboden, beperkingen en controlemaatregelen;

b) douanerechten: alle rechten, belastingen, vergoedingen en andere heffingen die ter uitvoering van de douanewetgeving op het grondgebied van de Partijen worden toegepast en ingevorderd, met uitzondering van de vergoedingen en heffingen waarvan het bedrag bij benadering gelijk is aan de kosten van de verleende diensten;

c) verzoekende autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit die hiertoe door een Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken indient;

d) aangezochte autoriteit: een bevoegde administratieve autoriteit die hiertoe door een Partij is aangewezen en die een verzoek om administratieve bijstand in douanezaken ontvangt;

e) overtreding: elke inbreuk op de douanewetgeving en elke poging daartoe.

Artikel 2

Werkingssfeer

1. De Partijen verlenen elkaar, binnen hun bevoegdheden, bijstand, op de wijze en onder de voorwaarden vastgesteld in dit protocol, met het oog op de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder wat de preventie, de opsporing en het onderzoek van overtredingen van deze wetgeving betreft.

2. De bijstand in douanezaken waarin dit protocol voorziet, geldt voor elke administratieve autoriteit van de Partijen die bevoegd is voor de toepassing van dit protocol. De bijstand in douanezaken doet geen afbreuk aan de regels betreffende de wederzijdse bijstand in strafzaken en geldt niet voor informatie die is verkregen krachtens bevoegdheden die op verzoek van de rechterlijke autoriteiten worden uitgeoefend, tenzij deze autoriteiten hiermee instemmen.

Artikel 3

Bijstand op verzoek

1. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit verschaft de aangezochte autoriteit eerstgenoemde alle ter zake dienende informatie die deze nodig heeft voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, met inbegrip van informatie betreffende vastgestelde of voorgenomen transacties die op deze wetgeving inbreuk maken of zouden maken.

2. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit deelt de aangezochte autoriteit haar mede of goederen die uit het grondgebied van een der Partijen zijn uitgevoerd, op regelmatige wijze in de andere Partij zijn ingevoerd, onder vermelding, in voorkomend geval, van de douaneregeling waaronder deze goederen zijn geplaatst.

3. Op aanvraag van de verzoekende autoriteit zorgt de aangezochte autoriteit ervoor dat toezicht wordt gehouden op:

   a) natuurlijke personen of rechtspersonen ten aanzien waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij de douanewetgeving overtreden of overtreden hebben;

   b) de plaats waar voorraden goederen op zodanige wijze zijn bijeengebracht dat er redenen zijn om aan te nemen dat zij bestemd zijn voor transacties die in strijd zijn met de wetgeving van de andere Partij;

   c) goederenbewegingen waarover wordt medegedeeld dat zij aanleiding kunnen geven tot ernstige overtredingen van de douanewetgeving;

   d) vervoermiddelen ten aanzien waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij voor het plegen van inbreuken op de douanewetgeving werden gebruikt, worden gebruikt of kunnen worden gebruikt.

Artikel 4

Bijstand op eigen initiatief

De Partijen verlenen elkaar, overeenkomstig hun wetten, voorschriften en andere rechtsinstrumenten, zonder voorafgaand verzoek bijstand indien zij zulks noodzakelijk achten voor de correcte toepassing van de douanewetgeving, in het bijzonder bij het verkrijgen van informatie omtrent:

- transacties die een inbreuk vormden, vormen of zouden vormen op deze wetgeving en die van belang kunnen zijn voor andere Partijen;

- nieuwe middelen of methoden die bij dergelijke transacties worden gebruikt;

- goederen waarvan bekend is dat zij het voorwerp vormen van een ernstige overtreding van de douanewetgeving.

Artikel 5

Afgifte van documenten/Kennisgeving van besluiten

Op aanvraag van de verzoekende autoriteit neemt de aangezochte autoriteit, overeenkomstig haar eigen wetgeving, de nodige maatregelen voor:

- de afgifte van alle documenten,
- de kennisgeving van alle besluiten,

waarop het bepaalde in dit protocol van toepassing is, aan een geadresseerde die op haar grondgebied verblijft of gevestigd is. In dergelijk geval is artikel 6, lid 3, van toepassing.

Artikel 6

Vorm en inhoud van verzoeken om bijstand

1. Verzoeken in het kader van dit protocol worden schriftelijk gedaan en gaan vergezeld van de bescheiden die voor de behandeling ervan noodzakelijk zijn. In spoedeisende gevallen kunnen verzoeken mondeling worden gedaan, mits zij onmiddellijk schriftelijk worden bevestigd.

2. De overeenkomstig het bepaalde in lid 1 ingediende verzoeken bevatten de hierna volgende gegevens:

   a) de naam van de verzoekende autoriteit;
   b) de gevraagde maatregel;
   c) het onderwerp en de reden van het verzoek;
   d) de relevante wetten, regels en andere rechtsvoorschriften;
   e) zo nauwkeurig en volledig mogelijke informatie betreffende de natuurlijke personen of rechtspersonen waarop het onderzoek betrekking heeft;
   f) een overzicht van de relevante feiten, behalve in de in artikel 5 bedoelde gevallen.

3. De verzoeken worden ingediend in een officiële taal van de aangezochte autoriteit of in een voor deze aanvaardbare taal.

4. Indien een verzoek niet in de juiste vorm wordt gedaan, kan om correctie of aanvulling worden verzocht. Er kunnen echter reeds conservatoire maatregelen worden genomen.

Artikel 7

Behandeling van verzoeken

1. De aangezochte autoriteit of, indien deze niet tot zelfstandig handelen bevoegd is, de administratieve dienst waaraan het verzoek door deze autoriteit werd gericht, behandelt verzoeken om bijstand, binnen de grenzen van haar bevoegdheden en de haar beschikbare middelen, alsof zij voor eigen rekening of in opdracht van een andere autoriteit van dezelfde Partij handelde, met name door reeds beschikbare informatie te verstrekken en het nodige onderzoek te verrichten of te doen verrichten.

2. Verzoeken om bijstand worden behandeld overeenkomstig de wetten, regels en andere rechtsvoorschriften van de aangezochte Partij.

3. Gemachtigde ambtenaren van een Partij kunnen met instemming van de andere betrokken Partij en onder de voorwaarden die laatstgenoemde stelt, van de diensten van de aangezochte autoriteit of van een andere autoriteit die onder de aangezochte autoriteit ressorteert, informatie over inbreuken op de douanewetgeving verkrijgen die de verzoekende autoriteit nodig heeft ter uitvoering van het bepaalde in dit protocol.

4. Ambtenaren van een Partij kunnen, met instemming van de andere betrokken Partij, en onder de voorwaarden die laatstgenoemde stelt, aanwezig zijn bij onderzoek dat op het grondgebied van laatstgenoemde wordt verricht.

Artikel 8

Vorm waarin de informatie dient te worden verstrekt

1. De aangezochte autoriteit deelt de uitslag van het ingestelde onderzoek aan de verzoekende autoriteit mede in de vorm van bescheiden, voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden, rapporten en dergelijke.

2. De in lid 1 bedoelde bescheiden kunnen worden vervangen door informatie die, in ongeacht welke vorm, met behulp van systemen voor automatische gegevensverwerking voor hetzelfde doel wordt verstrekt.

Artikel 9

Gevallen waarin geen bijstand dient te worden verleend

1. De Partijen kunnen de in dit protocol bedoelde bijstand weigeren wanneer het verlenen daarvan :

   a) hun soevereiniteit, openbare orde, veiligheid of andere wezenlijke belangen zou kunnen aantasten;

   b) de toepassing inhoudt van deviezen- of belastingvoorschriften andere dan voorschriften inzake douanerechten; of

   c) de schending zou inhouden van een industrieel geheim, een handelsgeheim of een beroepsgeheim.

2. Wanneer de verzoekende autoriteit om een vorm van bijstand verzoekt die zij desgevraagd zelf niet zou kunnen verlenen, vermeldt zij dit in haar verzoek. De aangezochte autoriteit bepaalt zelf hoe zij op een dergelijk verzoek reageert.

3. Indien bijstand wordt geweigerd, dienen het daartoe strekkende besluit en de redenen ervan onverwijld aan de verzoekende autoriteit te worden medegedeeld.

Artikel 10

Geheimhoudingsplicht

1. Alle informatie, in welke vorm dan ook, die ter uitvoering van dit protocol is verstrekt, heeft een vertrouwelijk karakter en valt onder de geheimhoudingsplicht. Op deze informatie is de wetgeving van toepassing die op soortgelijke informatie van de ontvangende Partij van toepassing is. Tevens zijn de ter zake geldende bepalingen van toepassing waaraan de communautaire autoriteiten zijn onderworpen.

2. Nominatieve gegevens worden niet verstrekt wanneer er redenen zijn om aan te nemen dat de mededeling of het gebruik ervan strijdig zou zijn met de fundamentele rechtsbeginselen van een der partijen en, in het bijzonder, indien de betrokkene hiervan overmatig nadeel zou ondervinden. De Partij die de gegevens ontvangt, deelt de Partij die de gegevens verstrekt desgevraagd mede voor welk doel deze is gebruikt en welke resultaten ermee zijn bereikt.

3. Nominatieve gegevens mogen uitsluitend worden medegedeeld aan douane-autoriteiten en, indien vereist ten behoeve van rechtsvervolging, aan het openbaar ministerie en de gerechtelijke autoriteiten. Andere personen of autoriteiten kunnen dergelijke informatie uitsluitend verkrijgen na voorafgaande toestemming van de autoriteit die ze verstrekt.

4. De Partij die de gegevens verstrekt, controleert de juistheid daarvan. Wanneer blijkt dat verstrekte gegevens onjuist zijn of dienen te worden geannuleerd, wordt de ontvangende partij daarvan onverwijld in kennis gesteld. Laatstgenoemde is gehouden de correctie of annulatie uit te voeren.

5. Tenzij dit strijdig is met het algemeen belang, kan de betrokkene, op zijn verzoek, informatie verkrijgen omtrent opgeslagen gegevens en de redenen voor deze opslag.

Artikel 11

Gebruik van informatie

1. De verkregen informatie mag uitsluitend worden gebruikt voor de in dit protocol omschreven doeleinden. Een Partij mag deze informatie slechts voor andere doeleinden gebruiken na schriftelijke toestemming van de administratieve autoriteit die ze heeft verstrekt, op de door deze autoriteit vastgestelde voorwaarden.

2. Het bepaalde in lid 1 vormt geen beletsel voor het gebruik van informatie in gerechtelijke of administratieve procedures die achteraf worden ingesteld wegens niet-naleving van de douanewetgeving.

3. De Partijen kunnen de overeenkomstig het bepaalde in dit protocol verkregen informatie en geraadpleegde bescheiden als bewijsmateriaal gebruiken in hun rapporten, getuigenverklaringen en in gerechtelijke procedures.

Artikel 12

Deskundigen en getuigen

Een onder een aangezochte autoriteit ressorterende ambtenaar kan worden gemachtigd, binnen de perken van de hem verleende machtiging, in het rechtsgebied van een andere Partij als getuige of deskundige op te treden in gerechtelijke of administratieve procedures die betrekking hebben op aangelegenheden waarop dit protocol van toepassing is en daarbij de voor deze procedures noodzakelijk voorwerpen, bescheiden of voor echt gewaarmerkte afschriften van bescheiden voor te leggen. In de convocatie dient uitdrukkelijk te worden vermeld over welk onderwerp en in welke functie of hoedanigheid de betrokken ambtenaar zal worden ondervraagd.

Artikel 13

Kosten van de bijstand

De Partijen brengen elkaar geen kosten in rekening voor uitgaven die ter uitvoering van dit protocol zijn gemaakt, met uitzondering, in voorkomend geval, van de uitgaven voor deskundigen, getuigen, tolken en vertalers die niet in overheidsdienst zijn.

Artikel 14

Tenuitvoerlegging

1. De centrale douane-autoriteiten van Kazachstan, enerzijds, en de bevoegde diensten van de Commissie van de Europese Gemeenschappen en, in voorkomend geval, de douane-autoriteiten van de Lid-Staten van de Europese Unie, anderzijds, zijn belast met de uitvoering van dit Protocol. Deze instanties stellen alle praktische maatregelen en regelingen voor de toepassing van dit protocol vast, met inachtneming van de voorschriften op het gebied van de gegevensbescherming. Zij kunnen de bevoegde instanties aanbevelingen doen voor wijzigingen die huns inziens in dit protocol dienen te worden aangebracht.

2. De Partijen raadplegen elkaar en stellen elkaar vervolgens in kennis van alle uitvoeringsbepalingen die overeenkomstig dit artikel worden genomen.

Artikel 15

Complementariteit

1. Dit protocol vormt een aanvulling op en geen beletsel voor de toepassing van alle overeenkomsten inzake wederzijdse bijstand die tussen een of meer Lid-Staten van de Europese Unie en Kazachstan gesloten zijn of kunnen worden. Het staat een ruimere douanesamenwerking waarin dergelijke overeenkomsten mogelijkerwijze voorzien, niet in de weg.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 11 doen deze overeenkomsten geen afbreuk aan de communautaire bepalingen betreffende de uitwisseling, tussen de bevoegde diensten van de Commissie en de douane-autoriteiten van de Lid-Staten, van informatie over douanezaken die voor de Gemeenschap van belang kan zijn.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 13

De Gemeenschap en Kazachstan verklaren dat de tekst van de vrijwaringsclausule geen GATT-vrijwaringsbehandeling toekent.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 23

Onverminderd het bepaalde in de artikelen 38 en 41 komen de partijen overeen dat de woorden "overeenkomstig hun wetgeving en bepalingen" vermeld in lid 1 en lid 2 van artikel 23 betekenen dat elke partij voorschriften voor de vestiging en exploitatie van ondernemingen op haar grondgebied mag vaststellen, op voorwaarde dat deze voorschriften, wat de vestiging en exploitatie van ondernemingen van de andere partij betreft, niet leiden tot voorbehouden ten aanzien van de behandeling die niet minder gunstig is dan die welke wordt toegekend aan hun eigen ondernemingen, of aan ondernemingen, filialen of dochterondernemingen van een derde land.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE HET BEGRIP "ZEGGENSCHAP" IN ARTIKEL 25, ONDER b), EN ARTIKEL 37

1. De partijen bevestigen dat zij onderling zijn overeengekomen dat "zeggenschap" afhangt van de feitelijke omstandigheden van elk geval.

2. Een onderneming wordt bij voorbeeld geacht onder "zeggenschap" van een andere onderneming te staan, en dus een dochteronderneming van de andere onderneming te zijn, indien :

   - de andere onderneming rechtstreeks of middellijk beschikt over een meerderheid van de stemrechten, of

   - de andere onderneming het recht heeft een meerderheid van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan aan te stellen of af te zetten, en ter zelfdertijd aandeelhouder of lid van de dochteronderneming is.

3. Beide partijen menen dat de in punt 2 vermelde criteria geen limitatieve opsomming vormen.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 43

De partijen komen overeen dat voor de toepassing van de Overeenkomst intellectuele, industriële en commerciële eigendom inzonderheid het volgende omvat : auteursrechten, met inbegrip van de auteursrechten op computerprogramma's, en naburige rechten, de rechten voor octrooien, industriële ontwerpen, geografische aanduidingen, met inbegrip van benamingen van oorsprong, warenmerken en dienstmerken, topografieën van geïntegreerde schakelingen, alsmede bescherming tegen oneerlijke mededinging als bedoeld in artikel 10bis van het Verdrag van Parijs voor de bescherming van industriële eigendom en bescherming van niet-openbaargemaakte informatie over know-how.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE ARTIKEL 94

De partijen komen met het oog op de juiste uitlegging en toepassing van de Overeenkomst overeen dat onder de in artikel 94 van de Overeenkomst bedoelde "bijzonder dringende gevallen" wordt verstaan : gevallen van wezenlijke inbreuk op de Overeenkomst door één van de partijen. Wezenlijke inbreuk op de Overeenkomst houdt in :

a) afwijzing van de Overeenkomst die niet in overeenstemming is met de algemene regels van het volkenrecht,

of

b) schending van de essentiële onderdelen van de Overeenkomst als vermeld in artikel 2.

ISSN 0254-1513

COM(94) 411 def.

DOCUMENTEN

NL **11 02**

Catalogusnummer : CB-CO-94-441-NL-C

ISBN 92-77-80887-X

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen
L-2985 Luxemburg